פערלאג „קאמפף".

ק. קאויטסקי.

דער קאמפף
פון די נאציאנאליטעטען
און דאס שטאאטס-
רעכט אין עסטרייך.

פרייז 8 קאפ׳

ווילנא.
דרוקערײַ וויטווע עט געברידער ראם.
1906.

פערלאג "קאמפף".

ק. קאוטסקי.

דער קאמפף פון די נאציאנאליטעטען און דאס שטאאטס־רעכט אין עסטרייך.

ווילנא.
דרוקעריי וויטווע עט געברידער ראָם
1906.

Борьба національностей и государственное право въ Австріи.

ВИЛЬНА.
Типографія Вдовы и братьевъ Роммъ.
Уголъ Духовскаго и Глухого пер. соб. домъ № 1/2
1906.

1,

אִין גאַנץ אײראָפּע װעט זִיךְ נִיט געפִינען נאָךְ אײן מדינה, װאָס אִיהר פּאָלִיטִישע לאַגע זאָל זײן אַזױ פערפּלאָנטערט, װִי דִי לאַגע פוּן דער קענִיגרײךְ פוּן דִי האַבסבורגער [1]. אִין טערקײ אפילוּ אִיז דער פּאָלִיטִישער מצב נִיט אִין אַנ'עֶרךְ קלערער.

נאָךְ גאָר נִיט לאַנג אִיז דער רײכסראַט (דער עסטרײכִישער פּאַרלאַמענט) געװען נִיט װײט אָבגעשטאַנען פוּן אַנ'אמתען דולהויז. אַ קלײנע אוּן נִישטװערדִיגע סבה האָט אַרײנגעבראַכט בײדע צדדים פוּן רײכסראַט אִין אַ װִילדע משוּגעת [2]) אוּן האָט זײ אַזױ צוּרײצט, [אַז ס'האָט זִיךְ געמוּזט אָבשטעלען דִי גאַנצע פּאַרלאַמענטאַרִישע רעדעל; אוּן דער 1898 יאָהר — דער פוּפציגיעהרִיגער יוּבִילײ נִיט נאָר פוּן דער מערץ־רעװאָלוּציע, נאָר אוֹיךְ פוּן

1) דִי פאַמִילִיע פוּן דער דִינאַסטיע, װאָס קִינִגט אִין עסטרײךְ

2) דאָ רעדט זִיךְ װעגען דער פעראָרדנוּנג פוּן דעם מִינִיסטער באַדעני װעגען דעם, אַז בײדע שפּראַכען, אִי דִי דײטשע אִי דִי טשעכִישע, זאָלען זײן גלײכבערעכטִיגט אִין בעהמען. דִי פעראָרדנוּנג האָט אַרױסגערוּפען אַ מורא'דִיגע מהוּמה אִין גאַנץ עסטרײךְ. דִי פעראָרדנוּנג האָט אַרױסגערוּפען אַ שרעקלִיכע אוּנצוּפרִידענהײט מִיט אִיהר אִינהאַלט בײ דער דײטשער עסטרײכִישער בעפעלקערוּנג, װעלכע װִיל דוּרכאוֹיס זײן דִי הערשענדע, װעלכע װִיל אִין אַלץ דרִיקען דִי סלאַװִישע פעלקער אִין עסטרײךְ אוּן אִיבערהױפּט דִי טשעכען. דִי פעראָרדנוּנג האָט אָבער אוֹיךְ געבראַכט צוּ צוּזאַמענשטױסוּנגען פוּן דִי מאַסען מִיט דִי פאָרשטעהער פוּן דער רעגִירוּנג דוּרךְ אִיהר פאָרם] — דוּרךְ דעם, װאָס דִי גלײכבערעכטִיגוּנג פוּן דִי שפּראַכען אִיז דוּרכגעגאַנגען נִיט אַלס אַ געזעץ, װאָס אִיז אָנגענוּמען געװאָרען אִין פּאַרלאַמענט פוּן דִי פאָלקס־פאָרשטעהער, נאָר אַלס אַ פעראָרדנוּנג פוּן מִינִיסטער, װעלכער האָט זִיךְ בענוּצט מִיט דער רעגִירוּנגס־מאַכט נעגען דעם װִילען פוּן דעם רײכסראַט.

דער איבערזעצער.

פראַנץ־יוסף׳ס קיניגען, וואָס האָט לכתחלה געגעבען האָפנונגען אויף פאָלקאָמען שלום, — האָט זיך אויסגעצייכענט מיט אַנ׳איפּ־שטאַנד אין וויען, מיט איינפיהרען קריגס־צושטאַנד אין פראָג און מיט צומאַכען דעם פאַרלאַמענט.

און דער גאַנצער רעש נעהמט זיך סך הכל איבער׳ן בעפעהל מכח די שפראַכען, ריכטיגער, איבער דער שאלה: צי זענען די 200 בעאַמטע, וועלכע וואויהנען אין בעהמען, מחויב צו פערשטעהן דייטש אָדער ניט? אַ ודאי האָט שלעכט געווירקט דאָס, וואָס די שפּראַך־פראַגע איז געלעזט געוואָרען ניט דורכ׳ן געזעץ, נאָר דורך אַ פעראָרדנונג פון אַ מיניסטער; ס׳איז אויך אַנ אמת, אַז דער בעפעהל איז אין געוויסע הינזיכטען צו שטרענג, — אין עסטרייך אָבער איז מען דאָך געוואוינט רוהיג פערהאַלטען זיך אי צו ערגערע מעשים, מיט וואָס־זשע ערקלערט זיך אַזאַ פלוצליכע אונזיניגע מלחמה, וועלכע האָט זיך אַזוי בלוטיג געפיהרט?

די דאָזיגע מלחמה איז נאָר דאַמאָלס פערשטענדיג, ווען מען בעטראַכט דעם בעפעהל מכח די שפראַכען ניט ווי אַ סבה, נאָר ווי אַ סיגנאַל צו די אַלע געפעכטען, וועלכע זענען ניט לאַנג פאָרגעקומען. די סבות זייערע ליגען אָבער אַ סך טיפער. מ׳קען ניט ערקלערען די איצטיגע לאַגע פון עסטרייך נאָר מיט דער טאַקטיק פון באַדעני. די „אייזערנע האַנד" האָט, פערשטעהט זיך, פיעל מיטגעהאָלפען צו פערשאַרפען די עקסיסטירענדע היפוכים, נאָר ניט זי האָט די היפוכים געשאַפען, און דעריבער האָט די בעזייטיגונג פון באַדעני, ווי נויטיג עס איז ניט געווען, ניט געקענט לויטערער מאַכען דעם מצב. באַדעני׳ס דימיסיע האָט פריי געמאַכט אַנ׳אָרט פאַר אַ רעגירונג מיט אַ פראָגראַם, וואָס האָט אַרויסגעפיהרט עסטרייך פונ׳ם טומפּען ווינקעל, אין וועלכען זי איז פערקראָכען; אין דער זעלבער צייט אָבער האָט זי בעוויזען, אַז אויף אַזאַ מין רעגירונג זענען די הערשענדע קלאַסען און פאַרטייען קנאַפּע בעלנים. די סבות פון דער איצטיגער לאַגע בעשטעהען ניט אין אַ פאַלשען „גאַנג", אָדער אין דער אונפעהיגקייט פון אַ מיניסטער, זיי ליגען אַ סך טיעפער. זיי זענען אַם שטייפּסטען צוזאַמענגעבונדען מיט דער אייגענאַרטיגער ענטוויקלונג פון די נאַ־ציאָנאַליטעטען און קלאַסען אין עסטרייך.

קודם כל, לאָמִיר זִיךְ פּרוּבֶּען אָנצַייכֶענֶען אִין אַלגֶעמַיינֶע שטרִיכֶען דעם עֶנטווִיקלוּנגס־גאַנג פוּן דִי נאַציאָנאַלִיטֶעטֶען.

דִי הַיינטִיגֶע נאַציאָנאַלֶע אִידֶעֶ, ווֶעלכֶע וואַקסט אִינאַיינֶעם מִיט׳ן וואוּקס פוּן הַיינטִיגֶען שטאַאַט, אִיז נִיט קֵיין פּוּסטֶער מִיראַוש, נִיט קֵיין האַלוּצִינאַציֶע פוּן קראַנקֶע מחוֹת (ווִי עֶס בּ. הוֹיפּטעֶט אֵיין קרִיטִיקֶער פוּנ׳ם „צוּ אֵיינזַייטִיג מאַטעֶריאַלִיסטִישֶען" מאַרקסִיזם) — זִי לִיגט טִיעף בּעֶהאַלטֶען אִין דִי בּעֶדעֶרפנִיסֶען פוּן דִי פֶעלקעֶר. דִי ווִיכטִיגסטֶע פאַקטאָרֶען פוּן אִיהר עֶנטווִיקלוּנג זעֶנֶען, ווִי מִיר רעֶכֶענֶען, דרַיי:

עֶרשטֶענס, דִי בּעֶדעֶרפנִים פוּן דעֶר בּוּרזשוּאַזיֶע, בּפרט פוּן דעֶר, ווֶעלכֶע שאַפט דִי סחוֹרוֹת, צוּ בּעֶוואָרעֶנֶען פאַר זִיךְ דעֶם אִינעֶרלִיכֶען מאַרק אוּן דִי מעֶגלִיכקַייט פעֶרבּרַייטעֶרעֶן דעֶם אוֹיסעֶר־לִיכֶען. דִיזֶע בּעֶדעֶרפנִים פִיהרט צוּ אָבצאַמַיין זִיךְ פוּן אוֹיסעֶן אוּן צוּ אָננעֶהמֶען צוּזאַמֶען מִיטלעֶן געֶגעֶן אַלֶע אוֹיסלֶענדִישֶע קאָנקוּרעֶנ־טעֶן. אַם בּעֶסטֶען קעֶן דִיזֶע בּעֶדעֶרפנִים בּעֶפרִידִיגט ווֶערעֶן דוּרךְ אַ נאַציאָנאַלֶע מדינה; דאָרט אָבּעֶר, וואוּ אִין אֵיין מדינה לעֶבּעֶן צוּזאַמֶען פעֶרשִידעֶנֶע נאַציעֶס, פעֶרבַּייטֶען דִי שפּראַךְ–גרעֶנצעֶן אִין אַ געֶווִיסֶען מאָס דִי אָבצאָהלוּנגס גרעֶנצעֶן: דִי שפּראַךְ אִיז דאָךְ דעֶר ווִיכטִיגסטֶער פעֶרקעֶהרס־מִיטֶעל. אָבצאַמֶען אוּן פעֶרבּרַייטעֶרן דִי שפּראַךְ געֶגעֶנד, אוֹיסשלִיסֶען פוּן אִיהר דִי קאָנקוּרעֶנטֶען, ווֶעלכֶע רעֶדעֶן אוֹיף אַנ׳אַנדעֶר שפּראַךְ, קעֶן דִינֶען צוּם בּעֶוואָרעֶנֶען דעֶם אִינעֶרלִיכֶען מאַרק, פּוּנקט ווִי אִין אַנ׳אַנדעֶר אָרט דִי גרַייס אוּן דִי אוּנאָבּהעֶנגִיגקַייט פוּן דעֶר נאַציאָנאַלֶער מלוכה.

דעֶר 2־טעֶר פאַקטאָר פוּן דעֶר הַיינטִיגעֶר נאַציאָנאַלֶער אִידעֶע אִיז דִי שטרעֶבּוּנג צוּ פּאָלִיטִישֶע פרַייהַייט, צוּ דעֶמאָקראַ־טִיזם. מִיר ווֶעלֶען דאָ נִיט אַרוּמרעֶדעֶן דִי עֶקאָנאָמִישֶע יסוֹדוֹת פוּן דעֶר דאָזִיגעֶר שטרעֶבּוּנג, ווֶעלכֶע האָט זִיךְ מִיט אַ קראַפט אַרוֹיסבּעֶווִיזעֶן אִין אַלֶע קוּלטוּרעֶלֶע לעֶנדעֶר אִין משךְ פוּן לעֶצטֶען יאָהרהוּנדעֶרט. דאָס אִיז אַ שטרעֶבּוּנג צוּ׳ם פוּלֶען סוּבּעֶרעֶנִיטעֶט פוּן פאָלק, ווֶעלכֶער ווִיל פרַיי בּעֶשטִימֶען זַיין מזל אוּן ווִידעֶרשטֶעהן יעֶדעֶן אוֹיסעֶרלִיכֶען צוואַנג, פוּן וואַנעֶן עֶס זאָל נִיט שטאַמֶען: פוּן אַ אַיינצֶעלנעֶר פּעֶרזאָן, פוּן אַ קלאַס אָדעֶר פוּן אַ פרעֶמדעֶר נאַציֶע.

דעֶר דרִיטעֶר פאַקטאָר פוּן הַיינטִיגֶע נאַציאָנאַלֶע שטרעֶבּוּנגעֶן

אִיז, נאָךְ אונזער מיינונג, די פֶערשפּרייטונג פון נאַציאָנאַלֶער בִּילדונג, פון נאַציאָנאַלֶער לִיטֶערַאטור אִין די פֿאָלקס-מאַסֶען. דאָס לֶעצטֶע אִיז אַ האַראַקטֶערִיסטִישֶער צייכֶען פון נייַנצֶעהנטֶען יאַהרהונדערט. בִּיז דיזֶער צייט בֶּעמֶערקֶען מיר אומעֶטום אַ פאָלקס-פּאָעֶזיעֶ און אַ גֶעווִיסֶען סכום ידיעות, וועֶלכֶע גֶעהֶען אִיבֶּער בעל פּה פון דור צו דור און טרעֶטֶען נִיט אַרִיבֶּער די גרעֶנצֶען פון דעֶר דאָרפִישֶער אָדֶער שטאָדטִיגֶער קהלה. אִין דעֶר זעֶלבֶּער צייט בֶּעגֶעגֶענֶען מיר נאָךְ אַ לִיטֶערַאטור, וועֶלכֶע אִיז אָבֶּער נאָר אַ מין פּרִיווִילֶעגִיעֶ פון ווֶענִיגֶע אַרִיסטאָקראַטֶען און בּלייבּט לחלוטין פרעֶמד דעֶם פאָלקס לֶעבֶּען אִיף אַזוי פִיעֶל, אַז במשךְ פון אַ לאַנ־גֶער צייט בֶּענוצט זי זִיךְ מִיט פרעֶמדֶע שפּראַכֶען און טראָגט אִיבֶּערהויפּט אַ אִינטֶערנאַציאָנאַלֶען האַראַקטֶער. אִין דעֶם 19-טֶען יאָהרהונדערט הייבּט אָן אַרויסגֶעשטויסֶען ווערֶען פון דעֶר לִיטֶעראַ־טור די לאַטייניִשֶע שפּראַךְ, וועֶלכֶע האָט פֿעֶרנומֶען אַלס אַלגֶעמייַנֶע לִיטֶערַארִישֶע שפּראַךְ דעֶם עֶרשטֶען אָרט (דעֶם צווייטֶען אָרט האָט פֶערנומֶען די פראַנצויזִישֶע שפּראַךְ). די לִיטֶעראַטור בּעֶקומט אַלץ מעֶהר אַ נאַציאָנאַלֶען האַראַקטֶער, די לִיטֶערַאטור ווערט גֶעשאַפֶען אִין די נאַציאָנאַלֶע שפּראַכֶען: אַזוינס אָבֶּער קומט פאָר נאָר אִין די גרעֶנצֶען פֿון גרויסֶע נאַציעֶס מִיט אַ עֶנטוויקֶעלטֶער בּורזשואַזיעֶ. די קליינֶע, ווי אויךְ די עֶקאָנאָמִיש אָבּגֶעשטאַנֶענֶע פעֶלקֶער זעֶנֶען נִיט גֶעווֶען בּכח אויפצוהייבֶּען זייעֶר גייסטלִיכֶען לֶעבֶּען בִּיז דעֶר מדרגה פון אַנ'אייגֶענֶער בִּיכֶער-לִיטֶערַאטור; דעֶרצו האָבֶּען זיי נִיט גֶעקֶענט לִיפֶערן נִיט קיין מחברים נִיט קיין גֶענוגֶען צאָהל לֶעזֶער.

אִין 19-טֶען יאָהרהונדערט ווערט די שוהל-בִּילדונג פון די מאַסֶען אַנ'עֶקאָנאָמִישֶע נייטווענדִיגקייט. דאָס עֶקאָנאָמִישֶע און פּאָלִיטִישֶע לֶעבֶּען צווינגֶען די מאַסֶען צוזיפּטראָגֶען זִיךְ מִיט ווייטֶערֶע גֶעגֶענדֶען. צוזאַמֶען מִיט דעֶר בִּיכֶער-לִיטֶעראַטור עֶנטשטֶעהט אַ גאַזֶעטֶען-לִיטֶערַאטור, און זיי בּיידֶע דרִינגֶען אַריין אִין אַלץ טִיפֶערֶע און טִיעֶפֶערֶע שִיכטֶען פון פאָלק. אַ דאַנק זיי עֶרשיינט אויךְ בּיי די קליינֶע נאַציעֶס אַנ'אייגֶענֶע לִיטֶערַאטור, קודם כל אַ צייטונגס-לִיטֶערַאטור. אִין עֶצם אִיז איהר ווערטה גאַנץ קליין, זי רייניגט אָבֶּער אָב דעֶם בּאָדען פאַר הֶעכֶערֶע פאָרמֶען פון אָרִיגִינֶעלֶער נאַציאָנאַלֶער לִיטֶערַאטור און פִיהרט צו'ם עֶרשטֶען אַריין אִין

בעוואוסטזיין פון די מאסען דאס געפיהל פון געמיינזאמקייט בנוגע צו זייער שפראך און אויך צו זייער נאציאנאלער בעזונדערהייט.

דיזע אלע יסודות פון דער נאציאנאלער בעוועגונג אין אונזער צייט ווארצלען זיך טיעף אין די ענטוויקלונגס־טענדענצען פון דעם איצטיגען געזעלשאפטליכען לעבען. היסטאריש זענען זיי פאלקאם געזעצליך, און קינסטליך שטערען זייער וואוקס איז אלץ איינס, ווי שטעלען א וואנד פאר דער סאציאלער ענטוויקלונג.

צו א זעלכע מיני נאציאנאלע בעוועגונגען איז דער פראלעטאריאט ניט נאר ניט פיינדליך געשטימט, פערקעהרט, ער איז נאך דירעקט פעראינטערעסירט אין זייער גינסטיגען וואוקס. דער קאמפף צווישען די נאציעס איז ניט קיין נאטירליך נויטווענדיגער רעזולטאט פון די נאציאנאלע בעוועגונגען, אפילו דארט וואו איינציגע נאציעס וואוינען צוזאמען אין איין מדינה, — דאס האט בעוויזען קלאר דער ביישפיעל פון שווייץ. ס'וואלט געווען זעהר ווילד און משוגע'דיג — אננעהמען דעם היינטיגען נאציאנאלען קאמפף אין עסטרייך פאר א קאמפף פון די ראסען פאר זייער קיום, אנערקענען דיזען קאמפף פאר א געזעץ פון דער נאטור און איינזעהן אין די פאליטישע מחברים פון די „יונג־טשעכען' מיט בצדעני, אדער אין דעם ליארם פון דעם תם'גוואטען וואלף די ערשיינונג פון נאטור־קרעפטען.

איך רעכענען מיר פאר ניט ריכטיג די השערה, אז דער נאציאנאלער קאמפף אין עסטרייך, זייענדיג א פראדוקט פון די היינטיגע נאציאנאלע שטרעבונגען, וועט ניט אויפהערען, כל זמן עס וועט האבען א קיום דער איצטיגער נאציאנאלער בעוואוסטזיין. מיר, להיפך, זעהען די הויפט־סבות דערפון, וואס די נאציאנאלע שטרעבונגען האבען אנגעצונדען אזא שרעקליכען און אומזיניגען פייער פון מחלוקת — אין דער אבגעשטאנענהייט פון דער עסטרייכי־אימפעריע, און איהרע פעאדאלע און אבסאלוטיסטישע חורבות. דער איינציגער מיטעל, וועלכער קען, לויט אונזער מיינונג, מאכען א סוף צו דיזער מחלוקת, איז — אויסראמען, מבער זיין אלץ, וואס איז נאך געבליבען פון פעאדאליזם און אבסאלוטיזם.

עסטרייך איז נאך היינט ניט דערוואקסען צו דער מדרגה פון א היינטוועלטליכער איינהייטליכער מדינה. בעצם איז זי נאך

עד היום אַ סכום פון גרויסע און קליינע מלוכות, וועלכע זענען
פערייניגט דורך איין שותפות'דיגע טעריטאָריע און זענען צווישען
זיך צונויפגעבונדען מעהר ניט ווי דורך דער דינאַסטיע.

אַזוי איז אָהן אַ שום ספק געווען די לאַגע ביז דער צווייטער
העלפט פון פאָריגען יאַהרהונדערט. מאַריע טערעזיאַ איז געווען
אַ קעניגין פון אונגאַרן, אַ קעניגען פון בעהמען, אַ הערצאָגין פון
שלעזיען וכדומה, נאָר ניט קיין מלכה פון איין גאַנצער מדינה. זי
האָט זיך אפילו געפרובט בעשאַפען אַ מעהר איינאַרטיגע מדינה־
פערוואַלטונג, נור ערשט איהר זוהן יוסף II האָט געמאַכט אַ ענט־
שלאָסענעם נסיון בעשאַפען איין מאָנאַרכיע, מבטל זיין די שטאַנדעס־
פּריווילעגיעס אין איינצעלנע לענדער און אונטערטעניגען די גאַנצע
פאָלקס מאַסע דער הערשאַפט פון איין און דער זעלבער ביוראָקראַטיע
און אַרמעע. זיין רעגירונג איז אָבער געווען אַ דייטשע, ניט נור
מצד די דינאַסטיע, וועלכע האָט בעזיצט דעם דייטשען קעניגליכען
טיטול, נאָר אויך דורך דעם, וואָס כמעט אין גאַנצען לאַנד זענען
די אינטעליגענץ און די בורזשואַזיע, די נייע העכערע קלאַסען, אין
וועלהע ס'האָט זיך גענויטיגט דער „געבילדעטער דעספּאָטיזם",
געווען דייטשע. יוסף II האָט זיינס אָבער ניט אויסגעפיהרט: דער
פעאָדאַלער פּאַרטיקולאַריזם איז געווען מעכטיגער פון איהם. ערשט
די פראַנצויזישע רעוואָלוציע האָט נעהענטער געמאַכט עסטרייך צום
אידעאַל פון אַ איינהייטליכער מדינה. זי האָט ערשיטערט די גער־
מאַנישע אימפּעריע. פראַנץ II האָט זיך ענטזאַגט פון איהר קרוין,
וואָס איז שוין סיי ווי סיי גאָרנישט ווערטה געווען, און האָט
אָנגענומען דעם טיטול „אימפּעראַ-אָר פון עסטרייך" (אין יאָהר
1804). דאָס ניי געשאַפענע עסטרייך האָט עקסיסטירט ניט מעהר
פון זעכציג יאָהר. אין יאָהר 1867 ווערט זי שוין מגולגל אין
עסטרייך־אונגאַרישע מאָנאַרכיע, פון וועלכער איין טייל הייסט
אונגאַרן, און דער צווייטער: „פערטראָטענע אין רייכסראַט קעניג־
רייכען און קרוינלענדער". דיזער נאָמען צליין בעווייזט שוין, אויף
ווי פיעל עסטרייך איז ווייט פון דעם, אַז זי זאָל זיין אַנ'איינהייט־
ליכע מדינה פון דער נייער צייט.

אין מעטטערניך'ס צייטען איז דער צענטראַליזירטער אַבסאָ־
לוטיזם דערגאַנגען ביז דער העכסטער מדרגה. די בעזונדערע

„מלוּכוֹת אוּן לֶענדֶער‟ האָט צוזאַמֶענגֶעבּוּנדֶען נִיט דֶער דרײַסטֶער, מֶענשֶׁענפרײַנדלִיכֶער, פּראָגרֶעסִיווֶער דֶעספּאָטִיזם פוּן יוֹסף II, נאָר דִי אוּנזִינִיגֶע אוּן ווִילדֶע סִיסטֶעם פוּן פּאָלִיצײַאִישֶׁען שפּיאָנאַזש, פּאָלִיצײַאִישֶׁער אַפּוֹטרוֹפּסוּת אוּן דרוּק.

גֶעגֶען דִיזֶען אוּנֶערטרֶעגלִיכֶען דרוּק זֶענֶען אִין דֶער עֶרשטֶער הֶעלפט פוּן 19-טֶען יאָהרהוּנדֶערט אוֹיפגֶעשטאַנֶען אֵיינֶער נאָכ׳ן אַנדֶערן אַלֶע פֶעלקֶער פוּן עֶסטרײַך. דִי אוֹיבֶּענגֶעבּראַכטֶע פאַקטאָרֶען האָבֶּען אִין זײ עֶרוועֶקט אַ נאַציאָנאַלֶען גֶעפִיהל, אַ שטרֶעבּוּנג צוּ נאַציאָנאַלֶע אוּנאָבּהֶענגִיגקײַט אוּן אַחדוּת אוּן האָבֶּען אַרױסגֶערוּפֶען אַ נאַציאָנאַלֶע בֶּעװעֶגוּנג, וואָס קײן שום קראַפט האָט זִי נִיט גֶעקֶענט אָבּשטֶעלֶען. זײ אַלֶע האָבּען גֶעדאַרפט שטרײַטֶען מִיט׳ן עֶקסִיסטִירֶענדֶען אַבּסאָלוּטִיזם, ווִי מִיט זײַער נאָהֶענטסטֶען שׂוֹנא, נוּר נִיט אַלֶע האָבֶּען עֶס גֶעטהוּן ווִי גֶעהֶערִיג.

צווִישֶׁען דִי גרױסֶע מדינה-טײלֶען פוּן עֶסטרײַך זֶענֶען דִי סאַמֶע אָבּגֶעשטאַנֶענֶע אִין עֶקאָנאָמִישֶׁען הִינזִיכט גֶעוועֶן—אוּנגאַרן אוּן גאַלִיציֶען. מחמת דֶעם האָט אִי דאָ אִי דאָרט עֶקסִיסטִירט צוזאַמֶען מִיט׳ן בּיוּראָקראַטִישֶׁען הוֹיף-אַדעֶל אוֹיך אַ שטאַרקֶער אוּן בּעֶדײַטֶענדֶער אַדעֶל פוּן גוּטס-בּעֶזִיצֶער, וועֶלכֶע האָבֶּען שטאַרק גֶעבּײנקט נאָך יֶענֶער גאָלדעֶנֶער צײַט, ווען דִי לײַצעֶם האָבֶּען זײ גֶעהאַלטֶען. זײ האָבּעֶן גֶעחלוֹמ׳ט פוּן אַ נאַציאָנאַלֶע מלוּכה, וועֶלכֶע האָט בּעֶדײַטעֶט אִין אוּנגאַרן—נִיט נאָר דִי אוּנאָבּהֶענגִיגקײַט פוּן דִי מאַדיאַרֶען, נאָר אוֹיך זײַער הֶערשאַפט אִיבֶּער דִי קראָאַטֶען, רוּמֶעניעֶר, סלאָווֶענֶער, דאָס גלײַכֶען אִין פּױלֶען—דִי הֶערשאַפט פוּן דִי פּאָליאַקֶען אִיבֶּער דִי רוּסִינֶען אוּן דײַטשֶׁען. דִי רעֶאַלֶע יסוֹדוֹת פוּן דעֶר הײַנטִיגֶער נאַציאָנאַלֶער בּעֶוועֶגוּנג זֶענֶען גֶעוועֶן אוֹיך דוּרכגֶעדרוּנגֶען מִיט משוּנה׳דִיגֶע פֶעאָדאַלֶע זכרוֹנוֹת. כל זמן דִי בּעֶוועֶגוּנג אִיז גֶעוועֶן אִין עֶצם אָפּאָזִיציאָנֶעל, אִיז אִין דֶער עֶרשטֶער שוּרה גֶעשטאַנֶען דִי בּעֶפרײַאוּנג פוּן דֶער אֵייגֶענֶער נאַציאָן, בּפרט אַז אַזאַ מִין בּעֶוועֶגוּנג האָט גֶעפִינֶען אַ שטאַרקֶען מִיטגֶעפִיהל בּײַ דֶער מערבֿ-אֵייראָפּעֶאִישֶׁער דעֶמאָקראַטיֶע. ס׳אִיז אָבֶּער גֶעוועֶן גֶענוּג יֶעדֶער קלֶענסטֶער עֶרפאָלג פוּן דִיזֶער נאַציאָנאַלֶער בּעֶוועֶגוּנג, צוּ אָבּרײַבֶּען אוּן אָבּמעֶקֶען אִיהר דעֶמאָקראַטִישֶׁע פאַרבּ אוּן אוֹיפדעֶקֶען אִיהרֶע רעֶאַקציאָנֶערֶע יסוֹדוֹת. אִין דעֶם קאָך פוּן דעֶר אַלגֶעמײנֶער רעֶ-

אַקציע (פון 1815 בּיז 1845 יאָהר) איז דער רעאַקציאָנערער כאַראַקטער פון דער בּעוועגונג, פערשטעהט זיך, ווענינ קענטיג געוועזען. דער עסטרייכישער אַבּסאָלוטיזם האָט ניט געהאַט בּכח אפילו אויף איין מאָמענט דערשטיקען אונגאַרן; און דער אונגאַרישער רייכסטאַג, וועלכער האָט זיך געהאַלטען נאָך פון די פעאָדאַלע צייטען, איז דאַמאָלס געוועזען איינער פון יענע ווענינע ערטער אין אייראָפּע, אין וועלכען עס האָט זיך אָפּען פּראָקלאַמירט דאָס רעכט פון פעלקער אויף פרייהייט און זעלבּסטפערוואַלטונג.

די דייטשע נאַציאָנאַלע בּעוועגונג איז אויך פול מיט היפּוכים און סתירות, ניט ווענינער ווי די אונגאַרישע און פּוילישע.

איבּען האָבּען מיר שוין געזעהן, אַז די דייטשען זענען אין עקאָנאָמישען זין געוועזען ניט נור די פּראָגרעסיווסטע נאַציע פון עסטרייך, נאָר זיי האָבּען אויך געבּילדעט די בּורזשואַזיע און דאָס רוב אינטעליגענץ פון די ניט דייטשע נאַציעס; אַ חוץ דעם זענען זיי געוועזען די איינציגע נאַציע, וועלכע איז געוועזען זעהר נאָהענט צו די פּאָליטישע און ליטעראַרישע שטרעבּונגען פון פּראָגרעסיווען מערב. ובכן, זענען די דייטשען געוועזען די ווירקליכע פאָרשטעהער פון בּורזשואַזען ליבּעראַליזם, די פּראָגרעסיווסטע נאַציע פון דער מאָנאַרכיע.

נאָר, צוגלייך מיט די אונגאַרן און די פּאָליאַקען, האָבּען זיי פערנומען אַ פּריווילעגירטע לאַגע (בּנוגע צו די איבּריגע נאַציעס). די לאַגע איז געוועזען אַלץ זיכערער און בּעסער, אַלץ גרינגער איז זי געוועזען איינצוהאַלטען, וואָס נעהענטער עסטרייך איז געוועזען צום אידעאַל פון אַ צענטראַליזירטע איינהייטליכע מדינה. דעם אידעאַל האָט מען פּראַקטיש געקענט דערגרייכען, נור אונטערדריקענדיג יעדער נאַציאָנאַלע זעלבּשטשטענדיגקייט פון אַנדערע פעלקער, נאָר דורך דער אַבּסאָלוטער הערשאַפט פון דער דייטשער בּיוראָקראַטיע, דייטשער אַרמעע, דייטשער פּאָליציי. און די זעלבּיגע דייטשען, וועלכע האָבּען אַזוי ענטשלאָסען געקעמפט מיט'ן אַבּסאָלוטיזם, ווען ער פלעגט אָנריהרען זייער נאַציאָנאַלען געפיהל, פלעגען איהם געבּען זייער פולע הסכמה, בּעת ער פלעגט אונטערדריקען אַנדערע פעלקער. די נאַציאָנאַלע בּעוועגונג פון דער דייטשער עסטרייך איז אויך געוועזען ניט דורכאויס פּראָגרעסיוו: איהר אידעאַל איז

געלעגען אַ הינטער: פערשטעהט זיך, ניט אין פּאָראַלעלען עבר, נאָר אין דעם בליהונגס-פעריאָד פונ'ם אַבסאָלוטיזם. מיט יוסף II'ס נאָמען איז פאַר דער דייטשער ליבעראַלער בורזשואַזיע געווען פערבונדען ניט נאָר אַנ'אַנגענעהמע און געאַכטעטע ערינערונג פון עבר, נאָר אויך אַ פּראָגראַם פאַר דער צוקונפט.

די לאַגע פון די ניט פּוילישע סלאַווען, אין פערגלייך מיט'ן מצב פון די דייטשען, מאַדיאַרען און פּאָליאַקען, איז געווען גאַנץ אַנדערש. מיר מיינען דאָ אונטער די סלאַווישע פעלקער נאָר די טשעכען, די וויכטיגסטע סלאַווישע נאַציאָנאַליטעט. די טשעכען, ווי די סלאָווענער, קראָאַטען און רוסינען בילדען דעם הויפּט-טייל פון דער אונטערדריקטער מאַסע פון דער בעפעלקערונג*). זייער אונטערדריקטער מצב איז ניט געווען קיין צופעליגקייט. די דאָזיגע נאַציעס האָבען ניט געהאַט קיין הערשענדען קלאַס. זיי זענען בעשטאַנען אויסשליסליך פון קליינבירגער, פּויערים און דעם ענט־שטעהענדען פּראָלעטאַריאַט. די הערשענדע קלאַסען פון דער טשעכישער נאַציאָן אין בעהמען זענען פערניכטעט געוואָרען אינ'ם פעריאָד פון „דרייסיג-יאָהריגען קריעג' דורך דער האַבסבורגער קאָנטר-רעפאָרמאַציע, און זייער אָרט האָבען פערנומען דייטשען — דייטשער אַדעל, דייטשע העכערע גייסטליכקייט, דייטשע בורזשואַזיע.

די פאַקטאָרען, וועלכע זענען אָנגעוויזען אין אָנהויב פון דיזען קאַפּיטעל האָבען אויך בעשאַפען צווישען די סלאַווישע פעלקער, איבערהויפּט צווישען די טשעכען, אַ נאַציאָנאַלע בעוועגונג, וועלכע איז געוואַקסען אָהן אַנ'אויפהער. די הויפּט-טרעגער פון דיזער בעוועגונג זענען געווען די קליין-בירגער און די פּויערים, און זייער סאָציאַלער כאַראַקטער האָט זיך אויסגעדריקט אין דער בעוועגונג. אַלס אַ בעוועגונג פון קליין-בירגערטום און פּויערטום האָט זי געמוזט זיין אַ דעמאָקראַטישע, דעמאָקראַטישער, לויט איהר אינהאַלט, איידער די בעוועגונגען פון דער דייטשער ליבעראַלער בורזשואַזיע און פון די פּוילישע און מאַדיאַרישע „רעוואָלוציאָנערע" אַגראַריער; אַלס אַ קליין-בירגערליכע אָבער, האָט זי געמוזט זיין נאָך מעהר ניט קיין שטענדיגע, קוויינקלענדע, וועניגער פעסטע, איידער די איבערי־

---

*) דא בעטראכטען מיר ניט די רומעניער און איטאליענער, וועלכע שטעלען ארויס גאר אנדערע אויפגאבען.

גע איבּענדערמאָכטע נאַציאָנאַלע בּעוועגונגען. אַ קליינבּירגער איז, ווי בּעוואוסט, אַ פּערקערפּערטע כּתירה — אַ האַלבּער קאַפּיטאַליסט, אַ האַלבּער פּראָלעטאַריער. זיין לאַגע אין דער היינטיגער מלוכה איז אויך פול מיט היפּוכים: אין פּאָליטיק דאַרף ער בּטבע זיין אַ דעמאָקראַט, וויל נאָר בּיי דעמאָקראַטישע אַנשטאַלטען קען ער בּעשיצען זיינע אינטערעסען; ווען די מלוכה-פערוואַלטונג טראָגט אַ האַראַקטער פון אַבּסאָלוטיזם מוז ער זיין אַ רעוואָלוציאָנער. פון דער אַנדער זייט אָבּער, טרייבּען איהם זיינע עקאָנאָמישע אינטערעסען זוכען זיינע אידעאַלען אין עבר, און ער ווערט נאַטירליך-נויטווענדיג אַ רעאַקציאָנער. ער פיהלט זיך אָט אַלס קאַפּיטאַליסט, אָט אַלס פּראָלעטאַריער, אָט אַלס רעוואָלוציאָנער און אָט אַלס רעאַקציאָנער. מ'דאַרף זיך נור פאָרשטעלען אַ בּעוועגונג, אַרויסגערופען פון אַ קלאַס, וואָס איז אַזוי רייך אין כּתירות, און בּיי די פיל-ווידערשפּרוכליכע תנאים פון עסטרייך! קיין שום נאַציאָנאַלע בּעוועגונג ענטוויקעלט זיך ניט מיט אַ זעלכע ווידערשפּרוכען ווי די טשעכישע! זי איז גרייט אין איין און דערזעלבּער צייט שווערען בּריהייט דער ראַדיקאַלסטער דעמאָקראַטיע און אינערליכער פּאָליטיק און דעם צאַרישען דעספּאָטיזם — אין אויסערליכער; היינט אויפשטעהן אַלס פריי געזאָנענע אין רעליגיעזען זין און מאָרגען געהן האַנד בּיי האַנד מיט די יעזואיטען; היינט בּילדען די שטאַרקסטע שטיצונג דער פרייהייט, און מאָרגען טהון פּאָליציאישע טובות דעם אַבּסאָלוטיסטישען רעזשים; היינט זיין געגען דער מלוכה, און מאָרגען — שקלאַפיש איהר אונטערגעבּען זיך.

דערפאַר איז קיין הדוש ניט, וואָס דיזע בּעוועגונג האָט אויך געזוכט איהר אידעאַל אין פערגאַנגענהייט. די קליין בּורזשואַזיע אַלס אַ קלאַס, וואָס זיין גלענצענדער פּעריאָד איז שוין פערבּיי, איז פון לאַנג-אָן נוטה צו אידעאַליזירען דעם עבר און זוכען איהר אידעאַל אין די „אַלטע, גוטע צייטען". ניט ווייניגער פון קליין-בּירגערטום זיינען דערצו אויך נוטה די היסטאָריקער און יוריסטען פון די קרייזען, פון וועלכע עס ליפערן זיך דאָס רוב מנהיגים פון דער טשעכישער נאַציאָנאַלער בּעוועגונג. זייער שטייגער איז בּעגרינדען זייערע פאָדערונגען אויף די אַלטע פאַרצייטיגע מלוכה-רעכט. די דייטשע פּראָפעסאָרען און אַדוואָקאַטען זעהען דאָך אויך אַיין אין דער אייגהייט פון דייטשלאַנד ניט קיין נויטוועדיגען רעזולטאַט פון

דִי הײַנטִיגֶע פֶערהֶעלטנִיסֶען, נאָר אַ הײַלִיגֶע צִיאָה פוּן בּאַרבּאַראָסאַ׳ס צײַטֶען*) .

פאַר דִי טשֶעכֶען אָבֶער האָבֶען דִי זכרוֹנוֹת פוּן פֶערגאַנגֶענהײַט גֶעהאַט אַ פִיעל גרֶעסֶערֶע בֶּעדײַטוּנג, אֵיידֶער פאַר דִי דײַטשֶען. פאַר זײַ זֶענֶען דִי זכרוֹנוֹת גֶעװעֶן נִיט נוּר אַפּאַנטאַס מאַגאָריֶע, פוּן װעֶלכֶער עֶס קאָנֶען נתפעֶל װערֶען פּאָעֶטֶען און אָראַטאָרֶען, װִי בּײַ דִי דײַטשֶען, נאָר אױך אַ לֶעבֶּענס־קראַפט, װעֶלכֶע האָט אָנגֶעפִיהרט מִיט דִי נִיכטֶערֶע, רֶעאַלֶע פּאָלִיטִיקֶער.

דִי סבּה דֶערפוּן אִיז נִיט שװעֶר צוּ בֶּעגֶעהמֶען. שװאַך און פֶערַאכטֶעט אִיז גֶעװעֶן דִי טשֶעכִישֶע נאַציֶע אִין אָנפאַנג פוּן אִיהר הײַנטִיגֶער נאַציאָנאַלֶער בֶּעװעֶגוּנג, און װִי גרוֹיס האָט גֶעדאַרפט אוֹיסזֶעהן אִין אִיהרֶע אוֹיגֶען אִיהר פֶערגאַנגֶענהײַט—דִי צײַט פוּן דִי הוּסִיטֶען, פאַר װעֶלכֶע ס׳האָט גֶעצִיטֶערט דִי דײַטשֶע מלוּכה,—דִי צײַט פוּן אָ-אָקאַר II, דעֶם קעֶנִיג פוּן בֶּעהמֶען, װעֶלכֶער האָט בֶּעהערשט דִי הֶערצאָגטִימֶער עֶסטרײַך, שלֶעזיֶען, קאַרִינטִיֶע, קרײַנאַ, מִיט אֵיין װאָרט, דעֶם גאַנצֶען חאָר פוּן הײַנטִיגֶער עֶסטרײַך! אוֹיף דאָס נײַ אױפשטעֶלֶען דִי אַלטֶע מלוּכה פוּן „װעֶנצעֶל׳ס קרוֹין‘ אִיז גֶעװעֶן אַ נוֹיטװעֶנדִיגֶער פֶארבֶּעדִינג, אוּם צוּ מאַכֶען אוֹיף װײַטֶער לֶעבֶּענס־פֶעהִיג דִי טשֶעכִישֶע נאַציאָן, און דִי עֶלֶעמֶענטֶען פאַר דִיזֶער מלוּכה האָבֶּען נאָך עֶקסִיסטִירט. עֶסטרײַך אִיז נאָך דאַמאָלס װײַט גֶעװעֶן פוּן זײַן אֵיין גאַנצעֶס. ס׳האָבֶּען נאָך עֶקסִיסטִירט דאָס הֶערצאָגטוּם שלֶעזיֶען, דִי גראַפֶענשאַפט מֶעהרֶען, און דֶער עִיקר, דאָס קעֶנִיגרײַך בֶּעהמֶען. ס׳האָט נאָך עֶקסִיסטִירט דֶער לאַנדטאַג פוּן בֶּעהמֶען; מ׳האָט מֶעהר נִיט גֶעדאַרפט מאַכֶען אִיהם אוּנאָבּהֶענגִיג פוּן דֶער צֶענטראַלֶער מאַכט, פֶערנֶעהמֶען אִין אִיהם אַ שטאַרקֶע פּאָזִיציֶע, און — דֶער יסוֹד צוּ אוֹיפבּוֹיעֶן דִי אַלטֶע הֶערשאַפט אִיז גֶעלֶעגט. שטרֶעבּעֶנדִיג צוּ מאַכֶען דעֶם לאַנדטאַג אוּנאָבּהֶענגִיג פוּן דֶער צֶענטראַלֶער מאַכט, האָבּען זִיך דִי טשֶעכֶען בֶּעגֶעגֶענט מִיט׳ן פֶעאָדאַלֶען אַדֶעל, װאָס האָט גֶעהֶערשט אִין דעֶם שטאַנדס־לאַנדטאַג—דִי ירוּשה פוּן פֶעאָדאַלֶער צײַט. אָט אַזױ האָט דאָס בֶּעהמֶער שטאַאַטס־רֶעכט גֶעבּױט אַ בּרִיקֶעל צװִישֶען דֶער טשֶעכִישֶער נאַציאָנאַלֶער בֶּעװעֶגוּנג

*) פרִידרִיך בּאַרבּאַראָסאַ-אַמִיטֶעלאַטֶער כ״ר דײַטשֶער קיסר, העֶלד פוּן פִיעל פּאָלקס־פאַנטאַזיֶען.

און דעֶם פעֶאָדאַלעֶן אַדעֶל. צײַטעֶנווײַז, ווען דיזעֶר פעֶרבאַנד פלעֶגט אָנגעֶהמעֶן אַ מעֶהר דעֶמאָקראַטישעֶן חאַראַקטעֶר, פלעֶגט ער זיך פינאַנדערדרײַסעֶן, נאָר פריהעֶר אָדעֶר שפּעֶטעֶר, ווי ס׳פלעֶגט נאָר האַלטעֶן בײַ אַ געֶפעֶכט מיט די ליבעֶראַלעֶ דײַטשעֶן אָדעֶר מיט׳ן צעֶנטראַליזם, פלעֶגט עֶר איבעֶר־אַנײַס אויפלעֶבעֶן. דעֶר פעֶאָדאַלעֶר און נאַציאָנאַלעֶר פּאַרטיקולאַריזם האָבעֶן איינעֶר דעֶם אַנדעֶרן די האַנד געֶגעֶבעֶן.

און אָט אַזוי בעֶגעֶגעֶנעֶן מיר אין עֶסטרײַך אַ רײַהעֶ נאַציאָנאַלעֶ בעֶוועֶגונגעֶן, פון וועֶלכעֶ יעֶדעֶרעֶ ווערט פון איין זײַט אַרויסגעֶרופעֶן און בעֶשטימט דורך געֶגעֶנוואַרטיגעֶ פאַקטאָרעֶן, האָט אַ וואָרצעֶל אין לעֶבעֶן — און אין דעֶם איז איהר כח, און פון דעֶר אַנדעֶר זײַט שטרעֶבט זי צו פעֶרווירקליכעֶן איהרעֶ ציעלעֶן אין פאָרמעֶן, וועֶלכעֶ געֶהעֶרעֶן צום עבר, וועֶלכעֶ האָבעֶן שוין ניט קיין שום לעֶבעֶנס־קראַפט, אין פאָרמעֶן וואָס אָדעֶר זיי טויגעֶן לחלוטין ניט, אָדעֶר זיי וואָלטעֶן געֶקאָנט אין משך פון וואָסעֶר עֶס איז צײַט דורכגעֶפיהרט וועֶרעֶן דורך געוואַלט־מיטלעֶן, וועֶלכעֶ מוזעֶן גיך פעֶרליעֶרעֶן זייעֶר קראַפט. אויף וויפיעֶל די נאַציאָנעֶלעֶ בעֶוועֶגונגעֶן אין עֶסטרײַך זעֶנעֶן לעֶבעֶנספעֶהיג, אויף אַזוי פיעֶל זעֶנעֶן לעֶבעֶנס־אונפעֶהיג זײערעֶ ציעלעֶן. דאָס איז די סתירה, פון וועֶלכעֶר עֶס לײַדט די עֶנטוויקלונג פון דיזעֶר מדינה אין לעֶצטעֶן יאָהרהונדעֶרט, און פון וואַנעֶן עֶס נעֶהמט זיך אָהן אַ שום ספק איהר איצטיגעֶ לאַגעֶ.

כל זמן דעֶר אַבסאָלוטיזם האָט אונטעֶרדריקט אַלעֶ פעֶלקעֶר, פלעֶגט זיך די דאָזיגעֶ סתירה ניט גאָר קלאָר אַרויסבעֶווײַזעֶן; זי האָט זיך, פעֶרקעֶהרט, גלײַך אַרויסגעֶזאָגט, ווי נאָר ס׳האָט אויפגעֶהעֶרט דעֶר דרוק. אין די מעֶרץ־טעֶג פון 1848 יאָהר האָבעֶן די דײַטשעֶן און די אונגאַרעֶן אַראָבגעֶשליידעֶרט דעֶם יאָך פון מעֶטעֶרניך׳ס ממשלה. דאָס זעֶלבעֶ האָבעֶן געֶטהון די סלאַווען. נאָר די, וועֶלכעֶ האָבעֶן עֶרשט געֶקעֶמפפט פאַר דעֶר דײַטשעֶר און אונגאַרישעֶר פרײַהײַט, האָבעֶן זיך תיכף נאָך זייעֶר נצחון געֶנומעֶן דעֶרשטיקעֶן די סלאַווישעֶ אונאָבהעֶנגיגקײַט. ס׳האָבעֶן זיך געֶפונעֶן ליבעֶראַלעֶ דײַטשעֶן, וועֶלכעֶ האָבעֶן בעֶת׳ן סלאַווישעֶן קאָנגרעֶס אין פּראָג אײַנגעֶלאַדעֶן ווינדישגרעֶץ׳ן אָננעֶהמעֶן עֶנטשלאָסעֶנעֶ מיטלעֶן קעֶגעֶן די טשעֶכעֶן, וועֶלכעֶ האָבעֶן בעֶגריסט די באָמבאַרדירונג

פֿון פּראָג פּונקט מיט דער זעלבּער שמחה, מיט וועלכער זיי האָבּען ניט לאַנג בּעגריסט דיא ערקלערונג פֿון קריעגס־צושטאַנד. נאָך דער זעלבּער ווינדישגרעץ, פֿון וועלכען די טשעכען האָבּען ערשט אַזוי געליטען, האָט ערוואָרבּען די סימפּאַטיען פֿון די לעצטע, ווי נאָר ער איז אַרוים געגען וויען, כדי צו צוטרעטען די דייטשע פֿרייהייט. די זעלבּע האַרמאַטען, וואָס האָבּען נאָר־וואָס בּאָמבּאַרדירט פּראָג, זענען פֿון איהרע איינוואָהנער מיט בּלומען בּעקראַנצט געוואָרען, ווען זיי זענען אַוועק בּאָמבּאַרדירען וויען.

דערצו זענען נאָך צוגעקומען די פּאַסירונגען, וואָס האָבּען זיך פֿונאַנדערגעשפּיעלט אין אונגאַרן. די נייע נאַציאָנאַלע הערשאַפֿט אין פּעשט (די הויפּט־שטאָדט פֿון אונגאַרן) האָט פֿאַר אַ התחלה גענומען זיך צו פֿעראייניגען פֿערשיעדענע טיילען פֿון דער אַלטער „סטעפאַן'ס קרוין" און מורא'דיג צו אונטערדריקען די ניט־מאַדיאַרישע פֿעלקער פֿון דער אַלטער אונגאַרישער מלוכה—די רומעניער, סערבּען, קראָאַטען. און ווען די לעצטע האָבּען זיך ניט געלאָזט טרעטען מיט די פֿיס, האָבּען די אונגאַרען מאָבּיליזירט אַנ'אַרמעע, כדי דערשטיקען די סלאַווישע שטרעבּונג צו אונאָבּהענגיגקייט. עס האָט זיך אַריינגעמישט דער וויענער הויף, וועלכער האָט, פֿערשטעהט זיך, געהאַלטען דעם צד פֿון די קראָאַטען, ווייל זיי זענען שונאים פֿון די אונגאַרען. דער סכסוך צווישען דעם וויענער הויף מיט די „ווידערשפּעניגע" אינגאַרען האָט זיך דורכדעם פֿונאַנדערגעוואַקסען אַזוי, אַז ער האָט סוף כל סוף געבּראַכט צו נידערלעגונג פֿון דער האַבּסבּורגער דינאַסטיע. נאָך די קראָאַטען אונטער דער אָנפֿיהרונג פֿון יעלאַטשיץ זענען געוואָרען שטאַרקע אָנהענגער פֿון דער רעאַקציע. אין חברותא מיט'ן חיל פֿון ווינדישגרעץ האָבּען זיי געצוואונגען וויען זיך אונטערגעבּען. מיט אונגאַרן האָט זיך די רעאַקציע צורעכענט מיט דער הילף פֿון רוסלאַנד.

וואָס עס האָט ניט דערענדיגט דער אויפשטאַנד פֿון 1848 יאָהר, האָבּען געזעהן ענדיגען בּיסמאַרק און נאַפּאָלעאָן III. אין די מלחמות פֿון 1859 און 1866 יאָהרען האָבּען זיי בּיז'ן גרונד צוטרייסעלט דעם עסטרייכישען אַבּסאָלוטיזם. דער רעש פֿון די האַרמאַטען בּיי סאָלפֿערינאָ און קעניגגרעץ האָט געבּראַכט די בּשורה פֿונ'ם ליבּעראַלען רעזשים. דער ליבּעראַליזם איז, פֿערשטעהט

זיךְ, געװעזען גאַנץ צװײפֿעלהאַפֿט, װײל ער האָט זיךְ לכתחלה ענטזאַגט מאַכען פֿון עסטרײַך אַ פֿאָלקאָם מאָדערנע מלוכה. דער נײַער צענטראַלער פֿאַרלאַמענט איז געװעזען געגרינדעט אויף אַ װאַהלרעכט, ניט נאָר ניט קײן אַלגעמײנעם, נאָר אפֿילו ניט קײן גלײַכען: דאָס װאַהלרעכט איז געװעזען געבויט אויף פֿעאָדאַלע יסודות און האָט נאָךְ אײַנגעהאַלטען דעם סדר פֿון די װאַהלען לויט די שטאַנדען. לכתחלה איז דער צענטראַלער פֿאַרלאַמענט געװעזען נאָר אַ עקזעקוטיװער אָרגאַן פֿון די בעזונדערע לאַנד־טאַגען, פֿון װעלכע ער פֿלעגט אויסגעקליבען װערען. ערשט אין 1873 יאָהר זענען אײַנגעפֿיהרט געװאָרען דירעקטע װאַהלען אין בעזונדערע װאַהל־קרײַזען. עסטרײַך איז ניט נאָר קײן דעמאָקראַטישע, נור אפֿילו קײן בורזשואַזע מלוכה נאָךְ ניט געװאָרען. — װי געמײן ס'איז אָבער ניט געװעזען דיזער ליבעראַליזם, האָט ער דאָךְ געמוזט געבען די פֿעלקער פֿון עסטרײַך לכל הפּחות חאָטש אַ שטיקעל פּערקעהרס־פֿרײַהײט. און דאָס גופא הײסט שוין, אַז יעדער װײַטערדיגער טראָט פֿונ'ם דײַטשען צענטראַליסטישען ליבעראַליזם איז אַ טראָט צום קבר.

די הערשאַפֿט פֿונים דײַטשען צענטראַליסטישען ליבעראַליזם פֿאַנגט זיךְ אָן מיט'ן אָבזאָגען זיךְ פֿון דער אײנהײט פֿון עסטרײַך־אונגאַרן. ס'איז אַנערקענט געװאָרען די זעלבסטשטענדיגקײט פֿון דער אונגאַרישער מלוכה, און דאָס בעדײַטעט במילא ניט נור די זעלבסט־שטענדיגקײט פֿון דער מאַדיאַרישער נאַציאָן, נור אויךְ איהר הער־שאַפֿט איבער די רומעניער, סלאַװען און דײַטשען. די דײַטשע ליבעראַלען האָבען עס גערעכענט פֿאַר אַ זיכערען מיטעל, כדי פֿונאַנדערבינדען זיךְ די הענד און „מאַכען אַ טאָלק" מיט די מיזרח־עסטרײַכישע סלאַװען.

נאָר ניט קוקענדיג אויף אַלע צװאַנגס־מיטלען, איז דאָךְ די דײַטשע בורזשואַזיע ניט געװעזען בכח בײַצושטעהן דעם פֿעראײניגטען דראַנג פֿון פֿעאָדאַלען אַדעל, קלײנבירגערליכע פֿויערשע עלעמענ־טען אין די אַלפּען־לענדער און סלאַװען. די טיראָלער, דאַלמאַטען און פּאָליאַקען האָבען געמאָנט בעזונדערע רעכטע; די לעצטע האָבען זיךְ בײַזלעכװײַז דערשלאָגען כמעט אַ פֿאָלקאָמע אַװטאָנאָמיע פֿון גאַליציען, ד. ה., אויךְ אַקוראַט װי אין אונגאַרן, ניט נאָר די

זעלבשטענדיגקײט פון דער אײגענער נאַציאָן, נור אויך איהר הערשאַפט איבער אַנ'אַנדערער—איבער די רוסינען.

די דײַטשע בורזשואַזיע האָט אָנגעווענדעט אַלע איהרע כחות אויף פערניכטען די טשעכישע נאַציאָנאַלע בעוועגונג, די וויכטיגסטע און געפעהרליכסטע פאַר איהר. דאָס ערקלערט זיך מיט דעם, וואָס בעהמען איז געוועזען די רײַכסטע לאַנד פון מאָנאַרכיע, און די פּריווילעגיע צו עקספּלואַטירען זי האָט געהערט דער דײַטשער בורזשואַזיע. בײַקומען די טשעכען איז איהר אָבער ניט בעשערט געוועזען. אין דעם שטרעבען פערקנעכטען זײ האָט די דײַטשע בורזשואַזיע גע'פטרט איהרע בעסטע כחות. ווען זי זאָל זיך פעראײניגען מיט דער טשעכישער דעמאָקראַטיע, וואָלט זי געקענט אַראָבוואַרפען די רעסטען פון פעאָדאַליזם און אַלײנהערשאַפט. פערקעהרט־זשע, דער קאַמפף פון דעם דײַטשען בורזשואַ מיט'ן טשעכישען האָט נור פערשטאַרקט די פעאָדאַל־קלעריקאַלע רעאַקציע.

אין סוף פון 1870 יאָהר איז שוין דער דײַטשער ליבעראַליזם געוועזען מאַכטלאָז, און די אַלטע עסטרײַכישע רעגירונגס־סיסטעם וואָלט געקענט איבער אַ נײַס רוהיג אָנהייבען אַרבײַטען, ווען ניט די עקישנים—טשעכען, וועלכע פלעגען ענערגיש ווידערשטעהן דער וויענער צענטראַלער רעגירונג. זײ האָבען ניט אויפגעהערט צו מאָנען די פערווירקליכונג פון זײער שטאַאַטס־רעכט, ד. ה., אַז די לענדער פון „ווענצעל'ס קרוין"—בעהמען, מעהרען און שלעזיען—זאָלען, גלײַך ווי אונגאַרן, ווערען אונאָבהענגיג. דערבײַ האָבען זיך די טשעכען אַלס אַ שטענדיגע אָפּאָזיציאָנעלע פּאַרטײ אַרויסגעוויזען זעהר דעמאָקראַטיש. דער מיניסטער טאַאַפע מיט זײנע אַלטע דרכים אין נײַע רמאות, האָט זיך אפילו געפּרובט זײ אונטערקויפען; מיט כח אײַנשטילען זײ האָט מען שוין ניט געקאָנט. איהם האָט זיך טאַקע אײַנגעגעבען דורך אײניגע קאָנצעסיעס אָבשלאָגען די מעהרהײַט פון די טשעכישע פּאָליטיקער, די אַלטטשעכען, סײַ פון זײערע שטאַאַטס־רעכטליכע, סײַ פון זײערע דעמאָקראַטישע שטרעבונגען. נאָר די טשעכישע נאַציאָן האָט זיך ניט געלאָזט אונטערקויפען דורך געלד מתנות, טאַאַפע האָט אויסגעפיהרט מעהר ניט, אַז די אַלטע טשעכען האָבען אין גאַנצען

באַנקראָטירט, און אין אָנפאַנג פון די ניינציגער יאָהרען זענען זיי איינגאַנצען אַרויסגעשטויסען געוואָרען דורך די ראַדיקאַל׳ע יונג־טשעכען.

מיט דעם האָט זיך טאַאַפע׳ס לאַנד־חכמה זיך געשעפּט. מיט די מיטלען, וועלכע די עסטרייכשע רעגירונגס־קונסט האָט ביז איצט אָנגעווענדעט, האָט מען שוין מעהר די מדינה־איינהייט פון עסטרייך ניט געקענט אונטערהאַלטען. כ האָט געמוזט אויס־פּרובירען אַ נייעם וועג; דאָס, וואָס פעראייניגט דייטשלאַנד, האָט איך געדאַרפט פעראייניגען די „קרוין־לענדער": טאַאַפע האָט געוואָלט איינפיהרען דאָס אַלגעמיינע וואַהל־רעכט, וועלכע האָט אויך געדאַרפט ברייננגען דערצו, אַז דער מעכטיגער שטראָם פון דער אַלץ־וואַקסענדער פּראָלעטאַרישער בעוועגונג זאָל אָנהויבען פליסען רוהיגער און שטילער.

דאָס קאָאַליציאָנס־מיניסטעריום האָט בעוויזען, אַז רעגירען עסטרייך געגען דעם ווילען פון די טשעכען איז שוין מעהר ניט מעגליך, און באַדעני׳ס גורל האָט געוויזען — אַז נאָך וועניגער קען מען רעגירען די דייטשען להכעיס. גוטש׳ס מיניסטעריום וועט, אַ פּנים, בעשערט זיין דינען פאַר אַ בעוויז, אַז ביי די עקסיסטירענדע יסודות קען מען אויך ניט רעגירען גלייכצייטיג די טשעכען מיט די דייטשען.

וואָס־זשע וועט איצט זיין? אין עסטרייך, אַפּנים, קומט שוין אָן דער סוף פון דער גאַנצער פּאַרלאַמענטאַרישער פערוואַלטונגס־קונסט, און פילע האָבען שוין מורא, דער אַבסאָלוטיזם זאָל צוריק ניט לעבעדיג ווערען. אַן׳אומזיסטער פּחד! דער אַלטער צענטראַליזירטער אַבסאָלוטיזם איז אונמעגליך אין דער היינטיגער, הויפּט־זעכליך סלאַווישער, עסטרייך. דער אַבסאָלוטיזם, וועלכער בעשטעהט אין דעם, אַז די וויענער ביוראָקראַטיע זאָל רעגירען מיט דער גאַנצער מדינה ניט צוזאַמען דורך איין פּאַרלאַמענט, נאָר דורך 17 לאַנדטאַגען — אַזאַ אַבסאָלוטיזם איז אַן׳אַבסורד. אויב די עסטרייכישע מאָנאַרכיע וויל ניט האַלטען אָפען די טהיר פאַר אַלע סעפּאַראַטיסטישע שטרעבונגען, וועט זי אַזוי, ווי די גערמאַנישע אימפּעריע, זיך ניט קענען בעגעהן אָן אַ צענטראַלען פּאַרלאַמענט.

דאָס אַליין אַפילו, ניט רעדענדיג פון אַנדערע פאַקטאָרען.

וועלכע דערלאָזען ניט קיין אַליינהערשענדען רעזשים, מאַכען איהם איצט אין עסטרייך לחלוטין אונמעגליך. לעזען די אַלע איצטיגע שוועריגקייטען דורך דאָס אַריינמישען זיך פון אויסערליכע קרעפטע איז איצט פונקט אַזוי אונמעגליך, ווי דורכ'ן אַבסאָלוטיזם. אין עסטרייך זענען פאַרהאַן דייטשען, וועלכע זענען נאָך גענוג המימות'דיג צו גלויבען, אַז זייערע ברידער פון אימפעריע וועלען זיך אַריינמישען און העלפען אָבוועהרען דעם סלאַווישען דראַנג. אין גערמאַניע גופא אָבער ליגען אַזוינע חלומות קיינעם אין זינען ניט.

דער „נייער קורס" אין גערמאַניע איז בלי ספק זעהר נוטה צו אַוואַנטיורעס. ער האָט קיין מורא ניט, צוליעב איין קויהלען־סטאַנציע אויפרודערן די גאַנצע מזרח־אַזיאַטישע פראַגע און שטעלען אין קאָן דעם אַלגעמיינעם שלום. דערביי בראַקירט ער ניט מיט מיטלען, גאַנץ ענליכע צו די, מיט וועלכע עס האָט זיך בענוצט דער מפורסם'דיגער ענגלענדער דזשעמסאָן*). ס'איז אפילו פאַרהאַן אַ גרויסע נפקא־מינה צווישען דעם אָנפאַל אויף טראַנסוואַל און פערחאַפען קיאַאָ־טשאַאו. אין טראַנסוואַל האָבען מיר אַ פּריוואַטע אונטערנעהמונג פון אַ קליינעם הייפעלע אַוואַנטיורעס־מאַכער, וועלכע האָבען ערוואַגט צו אָנפאַלען אויף אַ שונא, וועמענס קענען בעגעהן זיך מיט געוועהר האָבען שוין די ענגלענדער ניט איין מאָל אויף זיך אויסגעפּרובירט. ביים פערחאַפען קיאַאָ־טשאַאו האָבען מיר אַ ג'עסק מיט אַנ'אָפיציעלע אונטערנעהמונג פון אַ גרויסער און אַ שטאַרקער מלוכה געגען אַ מלוכה'לע, וואָס איהר שוואַכקייט און שוטצלאָזיגקייט זענען געוואָרען כמין משל. ווען מיר וואָלטען וועלען רעדען פון טאַפּפערקייט, קען שוין עס גיכער געהן אויף דזשעמסאָן'ס אָנפאַל.

נור דאָס איז מעהר ניט דרך אגב. ווי הויך מיר זאָלען ניט אָבשאַצען די דורשט פונ'ם נייעם קורס צו שווינדלעריי, איז ער דאָך פונדעסטוועגען ניט אויף אַזוי פיעל אומגעלומפּערט, אום אַריינצוטרעטען אין עסטרייך, כדי העלפען שטעלען זיך אויף די פיס דעם גערמאַניזם, וועלכער האָט — אַ חוץ גאָט — פאַר קיינעם

*) דער וואס איז אנגעפאלען אויף טראנסוואל.

קײַן מורא נִיט. שוֹין נִיט רעֶדעֶנדִיג דעֶרפוּן, וואָס דִי עֶסטרײַכִישעֶ מאָנאַרכיעֶ האָט נאָך גענוּג כח אוּם צוּ וועֶהרעֶן זִיך, וואָס נִיט נאָר דִי סלאַווען, נאָר אויך דִי דײַטשעֶן פוּן דִי אַלפּעֶן־לעֶנדעֶר וועֶלעֶן פעֶרצווײַפעֶלט מִיט דִי לעֶצטעֶ כּחות בּעֶשִׁיצעֶן זײַער אוּנבּעֶרִיהר־בּאַרקײַט, נִיט רעֶדעֶנדִיג פוּן דעֶם, וואָס יעֶדעֶר נסיון צוּ רוּיבּעֶן דִי זעֶלבּסשטעֶנדִיגקײַט פוּן עֶסטרײַך וואָלט אַרויסרוּפעֶן אַנ׳אימה׳־דִיגעֶ וועֶלט־מלחמה — וואָס וואָלט דאָ אִין בּעֶסטעֶן פאַל געֶווינעֶן פּרײַסעֶן־דײַטשלאַנד? אַרײַנבּרײַנגעֶן צוּ זִיך אַ זעֶלכעֶ עֶלעֶמעֶנטעֶן, וואָס וואָלטעֶן סוֹף כל סוֹף מבטל געֶוועֶן דִי גאַנצעֶ פּרײַסִישעֶ העֶגעֶמאָניעֶ אִין אִימפּעֶריעֶ. אוּן צוּלִיעב דעֶם זאָל דאָס דִי פּרײַסִישעֶ רעֶגִירוּנג וועֶלעֶן אוּנטעֶררײַסעֶן אַ געֶזעֶצלִיכעֶ קרוֹין? ס׳זעֶנעֶן שוֹין אַוועֶק דִי צײַטעֶן, ווען דִי פּרײַסִישעֶ רעֶגִירוּנגעֶן האָבּעֶן ריזִיקִירט צוּ בּעֶנוּצעֶן זִיך מִיט אַזוֹינעֶ רעֶוואָלוּציאָנעֶרעֶ מִיטלעֶן.

דִי עֶסטרײַכִישעֶ דײַטשעֶן האָבּעֶן גאָרנִישט וואָס צוּ וואַרטעֶן פוּן דִי געֶרמאַנִישעֶ דײַטשעֶן, חוּץ מאָראַלִישעֶן צאָרן פוּן אײנִיגעֶ שרײַבּעֶר אוּן רעֶדנעֶר. דִי האָפנוּנגעֶן פוּן דִי עֶרד־רִיטעֶר זעֶנעֶן נִיט מעֶהר ווִי חלוֹמ׳ת, וועֶלכעֶ זאָגעֶן עדוּת אויף דעֶר פעֶרפלאָנ־טעֶרטקײַט פוּנ׳ם מצב. קײַן אויסוועֶג פוּן לאַבִּירִינט ווײַזעֶן זײַ נִיט. אויבּ ס׳אִיז נאָר מעֶגלִיך בּײַקוּמעֶן דִי הײַנטִיגעֶ שוועֶרִיגקײַטעֶן, אִיז סײַדעֶן פוּן אִינוועֶנִיג, נִיט פוּן אויסעֶרן.

II.

אִין וואָס בּעֶשטעֶהט דִי גאַנצעֶ שוועֶרקײַט פוּן דעֶר אִיצטִיגעֶר לאַגעֶ? אִין דעֶר סתירה, וועֶלכעֶ לִיגט צווִישעֶן דִי לעֶבּעֶנספעֶהִיגעֶ נאַציאָנאַלעֶ בּעֶוועֶגוּנגעֶן אוּן דִי מאַכטלאָזעֶ, אָבּגעֶלעֶבּטעֶ פאָרמעֶן, צוּ וועֶלכעֶ זײַ שטרעֶבּעֶן. דִי נאַציאָנאַלעֶ בּעֶוועֶגוּנגעֶן אִין עֶסטרײַך שטרעֶבּעֶן צוּ דעֶרגרײַכעֶן אוּן בּעֶפעֶסטִיגעֶן נִיט אַזוֹינעֶ פאָרמעֶן, וועֶלכעֶ זאָלעֶן גאַראַנטִירעֶן דִי זעֶלבּסשטעֶנדִיגקײַט פוּן דִי נאַציעֶס, נאָר אַזעֶלכעֶ, וואָס זעֶנעֶן פעֶסט צוּנוֹיפגעֶבּוּנדעֶן מִיט דעֶר אוּנזעֶלבּ־שטעֶנדִיגקײַט פוּן בּעֶזוּנדעֶרעֶ נאַציעֶס אָדעֶר טײַלעֶן פוּן נאַציעֶס. אַזוֹי טהוּעֶן דִי פּאָליאַקעֶן, דײַטשעֶן, אוּנגאַרעֶן אוּן טשעֶכעֶן. דִי

פֶערוּוִירקלִיכוּנג פוּנ'ם משֶעבּ‏ִישֶען שטאַטס־רֶעכט בּ‏ֶערַייטֶעט נִיט נאָר דִי זֶעלבּ‏שטֶענדִיגקַייט פוּן דִי טשֶעכֶען אִין בּ‏ֶעהמֶען, מֶעהרֶען אוּן שלֶעזִיעֶן, נאָר אוֹיך זַייֶער הֶערשאַפט אִיבּ‏ֶער'ן דַייטשֶען מיעוּט אִין דִיעזֶע לֶענדֶער. אוּן דאָס אִיז דִי הוֹיפּט־סבּה פוּן דֶעם, וואָס עֶס האָט זִיך פוּנאַנדֶערגֶעבּ‏רֶענט אִיבּ‏ֶער גאַנץ עֶסטרַייך בּ‏ַיי אַלֶע דַייטשֶען זַייֶער נִיט לאַנגאָנִיגֶע שנאה צוּ דִי טשֶעכֶען. דֶער בּ‏ֶעפֶעהל וועֶגֶען דִי שפּראַכֶען אִיז אַלֵיין פאַר זִיך אַ גאַנצ'ן אוּנשוּלדִיגֶע זאַך, ווֶעלכֶע אִיז טַיילווַייז מסוּגל צוּ אוֹיסבּ‏ֶעסֶערוּנג, אוּן אפילוּ אִין זַיין אִיצטִיגֶען גֶעשטאַלט אִיז נִיטאָ קֵיין שוּם סכנה פאַר דֶער דַייטשֶער נאַציֶע. מ'האָט אִיהם אָבּ‏ֶער אָנגֶענוּמֶען פאַר אַ קוֹל מבשר פוּן דֶער בּ‏ֶעהמִישֶער מלוּכה, אַ התחלה פוּן אִיבּ‏ֶערגֶעבּ‏ֶען דִי דַייטשֶען אִין בּ‏ֶעהמֶען דֶער אִיבּ‏ֶערהאַנד פוּן דִי טשֶעכֶען, אוּן דֶערפאַר האָט עֶס אוֹיסגֶעבּ‏ראָכֶען אַזאַ שטוּרם. אוּן בּ‏אַדֶענִי מִיט זַיין חִיטרֶען נסיוֹן אַיינצוּשטִילֶען, האָט אוֹיף אַזוֹי פִיעֶל דֶעם שטוּרם פֶערגרֶעסֶערט, אַז דֶער לֶעצטֶער האָט אוּמגֶעשטִירצט דֶעם פּוֹילִישֶען גראַף זֶעלבּ‏סט.

דֶער צֶענטראַלִיזם אִיז שוֹין אִין עֶסטרַייך אוּנמֶעגלִיך. עֶסטרַייך קֶען נאָך עֶקסִיסטִירֶען נאָר אַלס אַ פֶעדֶעראַטִיווֶע מדינה. נאָר דֶער פֶעדֶעראַלִיזם פוּן דִי אַלט־פרֶענקִישֶע „הִיסטאָרִיש־פּאָלִיטִישֶע אִינדִיווִידוּאַלִיטֶעטֶען", דֶער פֶעדֶעראַלִיזם פוּן הִיסטאָרִישֶע מלוּכוֹת אוּן לֶענדֶער אִיז שוֹין אוֹיך לֶעבּ‏ֶענס־פֶעהִיג נִיט מֶעהר, אֵיידֶער דֶער צֶענטראַלִיזם.

ס'בּ‏לַייבּ‏ט נאָר אֵיין ווֶעג: פ ֶ ד ֶ ע ר א ַ ל ִ י ז ם פ וּ ן נ א ַ צ י א ָ נ א ַ ל ִ י ט ֶ ע ט ֶ ע ן, מבטל זַיין דִי טראַדִיציאָנאַלֶע פּראָווִינץ־גרֶענצֶען, בּ‏ֶענַייֶען עֶסטרַייך אוֹיפ'ן יסוֹד פוּן דִי שפּראַכֶען־פֶערשִידֶענהֵייטֶען.

דִי פִיהרֶער פוּן דֶער גרוֹיסֶער פראַנצוֹיזִישֶער רֶעוואָלוּציֶע האָבּ‏ֶען גֶעוואוּסט, וואָס זֵיי טהוּעֶן, בּ‏עת זֵיי האָבּ‏ֶען מבטל גֶעווֶען אַלֶע אַלטֶע פּראָווִינץ־גרֶענצֶען אוּן אַיינגֶעפִיהרט אַ נַייֶע אַיינ־אָרדנוּנג אִין פאָרם פוּן דֶעפּאַרטאַמֶענטֶען. מִיט דֶעם האָבּ‏ֶען זֵיי בּ‏ֶעשאַפֶען פאַר דֶער מדינה־אֵיינהַייט דֶעם שטאַרקסטֶען פוּנדאַמֶענט, האָבּ‏ֶען אֵיין מאָל פאַר אַלֶע מאָל גֶע'פּטר'ט דֶעם פֶעאָדאַלֶען פּאַרטִיקוּלאַרִיזם, האָבּ‏ֶען בּ‏כלל צוּגֶענוּמֶען בּ‏ַיי דִי פֶעאָדאַלֶע זכרוֹנוֹת זַייֶער סאַמֶע פֶעסטֶען שטִיצפּוּנקט.

אַזאַ מִין בּ‏ֶענַייאוּנג מוּז אִיצט אוֹיך האָבּ‏ֶען עֶסטרַייך. אַ סוֹף

צו דעם פעֶדעֶראַלעֶן פעֶקעֶל פון שטאַאַטס־רעֶכט, וועֶלכעֶ שטעֶלעֶן אין אונמעֶגליכעֶ בעֶדינגונגעֶן די היינטיגעֶ נאַציאָנאַלעֶ בעֶוועֶגונגעֶן; אַ ס׳ף צו די טעֶריטאָריאַלעֶ גרעֶנצעֶן, וועֶלכעֶ צובּרעֶק־לעֶן גאַנצעֶ נאַציעֶס, אַראָב די גרעֶנצעֶן, וועֶלכעֶ שמידעֶן צונויף בעֶזונדעֶרעֶ נאַציעֶס און ברייַנגעֶן צו האַס און פיינדשאַפט צווישעֶן אַזעֶלכעֶ פעֶלקעֶר, וועֶמעֶנס געֶמייַנזאַמעֶ אַרבּייַט, בּייַ פרייהייַט און גלייַכבּעֶרעֶכטיגונג, וואָלט געֶקעֶנט מאַכעֶן עֶסטרייַך פאַר אֵיינעֶ פון די סאַמעֶ קולטורעֶלעֶ מדינות, און וועֶמעֶנס מחלוקת שטעֶרט און פעֶרהאַלט יעֶדעֶן פּראָגרעֶס.

אפילו די דייַטשעֶן הויבּעֶן שוין דאָס אָן צו פעֶרשטעֶהן און פרובּעֶן זיך אַרויסשטעֶלעֶן די פאָדעֶרונג פון צוטייַלעֶן בּעֶהמעֶן אַד־מיניסטראַטיוו אויף 2 געֶגעֶנדעֶן: דייַטשע און טשעֶכישעֶ. יעֶדעֶר געֶגעֶנד זאָל האָבּעֶן זייַן שפּראַך אין די שולעֶן און אייַנריכטונגעֶן מיט אַ אֵייגעֶנעֶר פעֶרוואַלטונג. נאָר די בּייַדעֶ געֶגעֶנדעֶן דאַרפעֶן בּילדעֶן דעם בּעֶהמישעֶן לאַנדטאַג מיט 2 קוריעֶס, וועֶלכעֶ וואָלטעֶן טאָרמאַזירעֶן אֵיינעֶ דעֶר אַנדעֶרעֶר די אַרבּייַט, ווי די דעֶפּוטאַטעֶן־פּאַלאַטעֶ און די העֶררעֶן פּאַלאַטעֶ. דאָס איז געֶוועֶן דעֶר יסוד פון׳ם שלום, וועֶלכעֶ עֶס האָבּעֶן געֶשלאָסעֶן די דייַטשעֶן און די אַלט־טשעֶכעֶן בּייַ דעֶר פעֶרמיטלונג פון טאַאַפעֶ׳ס מיניסטעֶריום אין 1890 יאָהר, וועֶלכעֶר איז אָבּעֶר צושטעֶרט געֶוואָרעֶן דורכ׳ן עֶר־פאָלג פון די יונג־טשעֶכעֶן. דיזעֶר שלום־אָבּמאַך איז אַ לאַטעֶ אויפ׳ן רייַן־עֶסטרייַכישעֶן שטייַגעֶר. די רעֶפאָרם שטעֶלט זיך מיט מורא אָבּ פאַר׳ן שאָטעֶן פון׳ם לאַנג פעֶרשטאָרבּעֶנעֶם בּעֶהמישעֶן קעֶניגטום. די צוואַנגס־פעֶראֵייניגונג פון די טשעֶכעֶן מיט די דייַטשעֶן אין אַנ־אַלגעֶמייַנעֶ פעֶרוואַלטונג האַלט זיך אויף ווייַטעֶר, דעֶר שאַרפעֶר מיטעֶל, די קוריעֶס, וואָס פּאַסט אַקוראַט צו דעֶר פעֶאָדאַלעֶר צייַט, ווערט געֶרעֶכעֶנט פאַר אַ נייַעֶ עֶרפינדונג, און אַנשטאָט דעֶרנעֶהעֶנ־טעֶרעֶן זיך אויף אַ שריט צו היינטיגעֶר אֵיינהייַטליכעֶר מדינה, קריכט מעֶן צוריק צום פעֶאָדאַלעֶן פּאַרטיקולאַריזם.

די היינטיגעֶ אֵיינהייַטליכע מדינה קעֶן זיך גוט אייַנלעֶבּעֶן מיט אַ בּרייַטעֶ זעֶלבּסטפעֶרוואַלטונג פון זייַנעֶ אֵיינצעֶלנעֶ טייַלעֶן, אָבּעֶר נאָר מיט אַזאַ זעֶלבּסטפעֶרוואַלטונג, וועֶלכעֶ גיט גלייַכעֶ רעֶכט אַלעֶ טייַלעֶן. טייַלעֶן אָבּעֶר בּעֶהמעֶן אויף 2 חלקים בּעֶדייַטעֶט נאָר נייַעֶ

פּרִיווִילֶעגִיעֶס פאַר בּֿעֶזונדֶערֶע שִׁיכטֶען פוּן דעֶר בּֿעֶפֶעלקֶערוּנג אִין אַ אֵיינצעֶלנעֶר פּראָווִינץ. פוּן אַזאַ רעֶפאָרם בִּיז אָרגאַנִיזִירעֶן עֶסטֶרייך אוֹיפ'ן יסוֹד פוּן נאַציאָנאַלִיטעֶטעֶן אִיז אַזוֹי ווייט, ווִי עֶס אִיז ווייט פוּן אַ פִינפטעֶ קוּריעֶ בִּיז דעֶר אִידעֶע פוּן אֵיין פּאַרלאַמעֶנט אוֹיפ'ן גרוּנד פוּן אַלג., גלייכעֶ, דִירעֶקטעֶ אוּן געֶהיימעֶ וואַהל־רעֶכט. דאָס וואָלט טאַקעֶ גאַראַנטִירט דִי דייטשעֶן אִין בּעֶהמעֶן פוּן דעֶר אִיבּֿעֶרהאַנד פוּן דִי טשעֶכעֶן, נאָר אפילוּ אִין בּעֶהמעֶן וואָלט עֶס נִיט מאַכעֶן קיין סוֹף צוּ דִי נאַציאָנאַלעֶ קרִיגעֶרייעֶן. דִי בּיידעֶ קוּריעֶס וואָלטעֶן געֶוועֶן געֶנוּג שטאַרק, אוּם צוּ מאַכעֶן אֵיינעֶ דִי אַנדעֶרעֶ אוּנבּֿעֶדייטעֶנד. אוּן דִי פראַגעֶ וועֶגעֶן טשעֶכעֶן אִין מעֶהרעֶן אוּן שלעֶזִיעֶן, דִי רוּסִינעֶן אִין גאַלִיציעֶן, אִיטאַליעֶנעֶר אִין טִירָאָל, סלאַוועֶן אִין שטִירִיעֶ אוּן קאַרִינטִיעֶ — וואָלט בּלייבּעֶן נִיט געֶלעֶזט, ווִי געֶוועֶזעֶן. אוּן אַלֶץ וויטעֶר וואָלטעֶן געֶטלִיעֶט דִי פוּנקעֶן פוּן נאַציאָנאַלעֶן שאָווִינִיזם, וואָלטעֶן אִיבּעֶר אַ נייס אוֹיפגעֶפלאַקעֶרט, פוּנאַנדעֶרגעֶבּרעֶנט זִיך אוּן וואָלטעֶן פעֶרצוֹיגעֶן דִי אִיצטִיגעֶ לאַגעֶ אָהן אַ שִׁיעוּר.

דִי דייטשעֶן דאַרפעֶן אָבּגעֶטיילט ווערעֶן פוּן דִי טשעֶכעֶן אִין בּעֶהמעֶן; מ'דאַרף זיי אָבּעֶר אִין גאַנצעֶן צוּטיילעֶן, אוּן נִיט צוּזאַמעֶנעֶהמעֶן זיי נאָך אַ מאָל אִין אֵיין לאַנדטאַג. צוּלִיעֶב דעֶם מוּז מעֶן אַלעֶ געֶגעֶנדעֶן מִיט טשעֶכִישעֶר שפּראַך אִין בּעֶהמעֶן, שלעֶזִיעֶן, מעֶהרעֶן, אַלעֶ געֶגעֶנדעֶן, וועֶלכעֶ שלִיסעֶן זִיך צווִישעֶן זִיך, פעֶראֵיינִיגעֶן אִין אַ אַוטאָנאָמִיעֶ קרייזעֶן אוֹיף דִי זעֶלבּעֶ רעֶכטלִיכעֶ יסוֹדוֹת, ווִי דעֶר דייטש־בּעֶהמִישעֶר דעֶפּאַרטאַמעֶנט אָדעֶר קאַנטאָן. דאָס זעֶלבּעֶ דאַרף מעֶן אוֹיך טהוּן אִין אַנדעֶרעֶ פּראָווִינצעֶן, וואוּ דִי בּעֶפעֶלקעֶרוּנג רעֶדט אוֹיף פעֶרשִׁידעֶנעֶ לשוֹנוֹת.

נוּר אַזאַ מִין אַלזייטִיגעֶ אוּן פּרִינצִיפִּיעֶלעֶ לעֶזוּנג פוּן דעֶר שפּראַכעֶן פראַגעֶ — וואָלט געֶקאָנט געֶבּעֶן עֶסטרייך אַ נאַציאָנאַלעֶן שלוֹם. זִי וואָלט נִיט מבטל געֶוועֶן תיכף וּמיד דִי טראַדִיציאָנעֶלעֶ, טִיעֶף אַיינגעֶוואָרצעֶלטעֶ היפּוּכים, זִי וואָלט אוֹיך נִיט בּעֶזייטִיגעֶן דִי נאַצ. פראַגעֶן פוּן אַ קלעֶנעֶרעֶ בּעֶדייטוּנג, ווִי כּדוֹמה למשל, דִי פראַגעֶ מכח אַיינטיילעֶן דִי שפּראַך־געֶגעֶנדעֶן, אָדעֶר מכח דעֶם נאַציאָנאַלעֶן מִיעוּט אִין קלייַנעֶ עֶרטעֶר, (ווִי דִי דייטשעֶן אִין פּראָג אוּן דִי טשעֶכעֶן אִין ווִיען); נאָר דִיזעֶ אַלעֶ פראַגעֶן וואָלטעֶן נִיט

געֶקאָנט שטעֶרעֶן און וואָלטעֶן געֶמוזט אָבטרעֶטעֶן אָן אַ זייט פאַר
וויכטיגעֶ אַלגעֶמיינעֶ מלוכה־פראַגעֶן, וועֶגעֶן פּאָליטישעֶ און סאָציאַלעֶ
רעֶפאָרמעֶן. זיי וואָלטעֶן ניט געֶהעֶרשט אין אַלגעֶמיינעֶם פּאָליטישעֶן
לעֶבעֶן און וואָלטעֶן איהם ניט געֶשטעֶרט.

פון וואַנעֶן־זשעֶ דאַרף אָנקומעֶן דעֶר כח, וואָס זאָל אַזוי־
לעֶזעֶן די נאַציאָנאַלעֶ פראַגעֶ? די פּעֶדעֶראַל־קלעֶריקאַלעֶ עֶלעֶמעֶנטעֶן,
וועֶלכעֶ זעֶנעֶן איצט די הויפּט־בעלי־בתים אין עֶסטרייך, וועֶלעֶן
מיט אַלעֶ כחות זיין געֶגעֶן אַזאַ לעֶזונג, ווילעֶנדיג זיך האַלטעֶן שטייף
אָן דאָס אַלטעֶ; זיי ווילעֶן אויסנוצעֶן דעֶרצו דעֶם גאַנצעֶן כח פון
זייעֶרעֶ צייהן און נעֶגעֶל,—די נאַציאָנאַלעֶ שנאה אונסעֶפּאַראַטיסטי־
שעֶ טראַדיציעֶס זעֶנעֶן דאָך אַ פעֶסטעֶר פונדאַמעֶנט פאַר זייעֶר מאַכט.
די פיינדליכעֶ נאַציעֶס דאַרפעֶן זיך פעֶראייניגעֶן אַרום דעֶר צוועֶק־
מעֶסיגעֶר לעֶזונג פון דעֶר שפּראַך־פראַגעֶ, כדי האָבעֶן די מעֶגליכקייט
אָנוואַרפעֶן דיזעֶ לעֶזונג דעֶר פּאָעֶדעֶראַל־קלעֶריקאַלעֶר מאַכט. נאָר גוטעֶ
האָפעֶנונגעֶן אַליין זעֶנעֶן אָבעֶר צו דעֶם וועֶניג. קיין נאַציעֶ האַלט ניט
בײַ'ם אָבטרעֶטעֶן אַ בראָט־עֶרד, זיי זעֶנעֶן אַלעֶ גלייך וויים פון אַנעֶר־
קעֶנעֶן גלייכעֶ רעֶכט פאַר אַלעֶמעֶן. די זעֶלבעֶ דייטשעֶן, וועֶלכעֶ
פאָדעֶרן די חלוקה פון בעֶהמעֶן אויף צוויי טיילעֶן, וואָלטעֶן
געֶוועֶזעֶן העֶכסט אין כעס, ווען זיי זאָלעֶן דאַרפעֶן טיילעֶן שלעֶזיעֶן
אויף 3 חלקים—דייטשעֶ, פּוילישעֶ, און טשעֶכישעֶ, אָדעֶר צוטיילעֶן
אויף 2 טיילעֶן שטיריעֶ און קאַרינטיעֶ און פעֶראייניגעֶן די סלאַווישעֶ
טיילעֶן פון די פּראָווינצעֶן מיט קריינאַ צוזאַמעֶן אין איין פּראָווינץ
פון סלאַווישעֶר שפּראַך.

די פּאָזיציעֶ, וואָס די קליין־בורזשואַזיעֶ מיט'ן קליין־פּויעֶרטום
פעֶרנעֶהמעֶן אין דעֶר פראַגעֶ, מאַכט אויך די לאַגעֶ ניט גרינגעֶר.

ביז איצט האָבעֶן מיר אונטעֶרגעֶצייכעֶנט נאָר די מאָמעֶנטעֶן
פון דעֶר עֶסטרייכישעֶר געֶשיכטעֶ, וועֶלכעֶ קעֶנעֶן קלאָר מאַכעֶן די
בעֶזונדעֶרהייטעֶן פון איהר נאַציאָנאַלעֶן קאַמפף. אין דעֶר זעֶלבעֶר
צייט איז אַלץ געֶגאַנגעֶן פאָרווערטס די סאָציאַלעֶ און פּאָליטישעֶ
עֶנטוויקלונג פון עֶסטרייך, צוזאַמעֶן מיט דעֶר עֶנטוויקלונג פון
אַנדעֶרעֶ לעֶנדעֶר אין אייראָפּעֶ. אומעֶטום בעֶמעֶרקעֶן מיר אין סוף
פון די 60־עֶר יאָהרעֶן די פעֶרברייטעֶרונג פונ'ם וואַהל־רעֶכט,
וועֶלכעֶ האָט זיך פעֶרשפּרייט אָדעֶר אויף אַלעֶ קלאַסעֶן, אָדעֶר לכל

הפחות אויף דער קליין-בורזשואַזיע און פּויערטום. נאָר אויף וויפיעל דיזע קלאַסען האָבען זיך געלערנט אויסנוצען זייער רעכט און אַנערקענען זייער קראַפט, האָבען זיי זיך אָנגעהויבען ענטזאַגען פונ'ם בורזשואַזען ליבעראַליזם, פון וועלכען זיי זענען ביז איצט געווען אָנהענגער. פיל מיט האָפנונגען האָבען די קליינבירגער און די פּויערים געוואַרט, אַז דער נצחון איבער'ן פעאָדאַליזם און אַבסאָלוטיזם וועט זיי עפענען אַ וועג צום בורזשואַזען וואוילשטאַנד; אָנשטאָט דעם האָט דער קאַפּיטאַליזם פאַר'ן גרויסען רוב פון זיי געעפענט אַ וועג צו פּראָלעטאַריזאַציע.

וואָס ווייניגער דער ליבעראַליזם האָט זיי געקענט העלפען אין זייער ווידערשטאַנד צו דיזען פּראָצעס, אַלץ מעהר פלעגען זיי זיך אָבטרייסלען פון איהם; נאָר אַלץ מיט מעהר פרישקייט פלעגען זיי זיך נעהמען צו פּאָליטישער טהעטיגקייט אין דער האָפנונג געפינען אַ השועה ביי דער מלוכה, וועלכע האָט זיי ניט געוואָלט געבען דאָס רעכט פון „זעלבסטהילף". אַ שטיקעל ווירקונג האָט דאָ אויך געהאַט די סאָציאַל-דעמאָקראַטיע מיט איהר רופען דעם פּראָ-לעטאַריאַט ערקעמפּפען די מלוכה-מאַכט, כדי צווינגען זי צו דינען זיינע ציעלען, די פּראָלעטאַריער אָבער וועלען ערקעמפּפען די מלוכה-מאַכט, כדי דורך איהר צו פערניכטען אַלץ, וואָס עס שטערט צו דער עקאָנאָמישער ענטוויקלונג; די קליין-בירגער אָבער, וואָס האַלטען ביי פאַלען, ווילען די ערקעמפּפטע מאַכט אַנטקעגענ-שטעלען דער עקאָנאָמישער ענטוויקלונג. די סאָציאַל-דעמאָקראַטיע קוקט אויף דער מלוכה-מאַכט, ווי אויף איינעם פון די מיטלען צו איבערבויען די עקסיסטירענדע געזעלשאַפטליכע אָרדנונג אין אַ העכערע, אין די אינטערעסען ניט נאָר פון דעם פּראָלעטאַריאַט, נאָר פון דער גאַנצער געזעלשאַפט. די יורדים – קליינבירגער אַפּעלי-רען צו דער מלוכה-מאַכט, ווי צו אַ מיטעל פעראייביגען דאָס, וואָס איז פערבליבען פון דער מיטעלאַלטערליכער פּראָדוקציאָנס-פאָרם און רעטען די שטאַרבענדע שיכטען, מאַכענדיג זיי פאַר קעסט-קינדער ביי דער מלוכה, וועלכע זאָל זיי דאַרפען אויסהאַלטען אויפ'ן חשבון פון דער געזעלשאַפט.

די מין מלוכה-הילף איז פּונקט דער היפך פון סאָציאַליזם, זי איז גאַנץ ענהליך צו דעם מין הילף, מיט וועלכען ס'האָט אונטער-

גֶעהאַלטֶען זײַן קיום דעֶר פֶעאָדאַלעֶר אַדעֶל, זִינט זײַן עֶקאָנאָמִישֶׁע
מפלה. דעֶרפֿאַר אִיז דִי חברותא פוּן דִי קלײנבִּירגעֶרלִיכֶע אוּן
אַגראַרֶע „גוֹאלים" פוּן „נאַציאָנאַלעֶר אַרבּײַט' ווִי אָנגעֶבּאָרעֶן; דעֶר
דאָזִיגעֶר בּוּנד האָט געֶבּראַכט צוּ דעֶר מפלה פוּן בּוּרזשוּאַזעֶן
לִיבּעֶראַלִיזם אוּן ... ר אִיז געֶוואָרעֶן אַ חאַראַקטעֶרִיסטִישעֶר סימן פוּן
דעֶר פּאָלִיטִיק פוּן אֵייראָפּעֶאִישעֶן קאָנטִינעֶנט, נעֶמלִיךְ עֶסטרײַךְ
אוּן דײַטשלאַנד.

דעֶר דאָזִיגעֶר בּוּנד האָט אַ סךְ מִיטגעֶהאָלפעֶן צוּ פעֶרשטאַר-
קעֶן דעֶם פּאַרטִיקוּלאַרִיזם אִין דײַטשלאַנד, פעֶרשטאַרקעֶן דִי סלאַ-
ווִישֶע נאַציאָנאַלֶע בּעֶוועֶגוּנגעֶן אִין עֶסטרײַךְ. פוּנדעֶסטוועֶגעֶן, אִיז
אוֹיפלעֶבּעֶן דִי בּלִיהוּנג פוּן דִי מִיטעֶלאַלטעֶרלִיכֶע פּראָדוּקציאָנס-פאָרמעֶן
פּוּנקט אַזוֹי פִּיעל מעֶגלִיךְ, ווִי אִיבּעֶר אַ נײַס אוֹיפשטעֶלעֶן דאָס
בּעֶהמִישֶע מלוּכה-רעֶכט. וואָס מעֶהר עֶס וואַקסט דִי נוֹיט פוּן דִי
קלײנבִּירגעֶר אוּן פוֹיעֶרִים, אַלץ מעֶהר ווֶעלעֶן וואַקסעֶן זײעֶרֶע
תביעות צוּ דעֶר מלוּכה. נוּר דִיזעֶר וואַקסעֶנדעֶר כח אִיז אַ כח פוּן
יִאוּש, וואָס ווערט געֶ'פּטרט אִין אוּנזִינִיגֶע שטרעֶבּוּנגעֶן, אִין שטרעֶ-
בּוּנגעֶן, וועֶלכֶע קעֶנעֶן נִיט פִירעֶן צוּ וועֶלכעֶן עֶס אִיז ממשות'-
דִיגעֶן רעֶזוּלטאַט.

דאָס אִיז גאָר נִיט קײַן מקרה-זאַךְ, וואָס—ווִי ס'לאָזט זִיךְ
אוֹיס — זעֶנעֶן אַלֶע אַנטִיסעֶמִיטִישֶע אָנפִירעֶר מיני לצים, מנוּבלים,
אָדעֶר גלאַט עם הארצים, אוֹיבּ נִיט אַלץ צוּזאַמעֶן. מ'דאַרף האָבּעֶן
זעֶהר אַ סךְ עם הארצות, לײַכטזִינִיגקײַט אָדעֶר שטוּת'עֶרײַ, כדי
בּײַ דעֶם אִיצטִיגעֶן וואוּקס פוּן קאַפּיטאַלִיזם, בּײַ דִי נסיונות פוּן
דִי לעֶצטֶע צעֶהנדלִיגעֶר יאָהרעֶן זאָל מעֶן געֶבּעֶן אַ האָפנוּנג דִי
שטאַרבּעֶנדֶע שִׁיכטעֶן אוֹיף אַגלעֶצעֶנדֶע אוֹיפלעֶבּוּנג פוּן דִי פאַר-
הוּנדעֶרט-יאָהרִיגֶע ווִירטשאַפטס-פאָרמעֶן. אוּן צוּגלײַךְ אִיז נִיט
צוּפעֶלִיג דאָס, וואָס דִי מאַסעֶן פוּן „קרִיסטלִיךְ סאָציאַלעֶן" פאָלק
בּלײַבּעֶן געֶטרײַ זײעֶרֶע מנהיגים, ווִי קלאָר ס'זאָל זִיךְ נִיט אַרוֹיס
ווײַזעֶן דִי נִידעֶרטרעֶכטִיגקײַט אוּן שטוּת פוּן דִי לעֶצטֶע: דעֶר וואָס
טרִינקט זִיךְ חאַפּט זִיךְ, צוּ פאַר אַ שטרוֹי.

נאָר דִיזֶע טרײַהײַט בּלײַבּט דאָךְ נִיט אוֹיף שטעֶנדִיג. אוֹיבּעֶן
האָבּעֶן מִיר שוֹין אָנגעֶווִיזעֶן, אִין וואָס פאַר אַ היפּוּכים עֶס דרעֶהט
זִיךְ דִי קלײן-בּוּרזשוּאַזִיֶע. דאָס זעֶלבֶּע ווֶעט אוֹיךְ זײַן, ווען זִי ווֶעט

פֶערלִירֶען אִין גאַנצֶען אִיהר עֶקאָנאָמִישֶׁען שטִיצפּונקט. דאַמאָלס פֶערלִיערט זִי נאָךְ מֶעהר יעֶדֶע נאָרמאַלֶע שטַיפקַייט און וואַרפט זִיךְ פון אֵיין בּרעֶג צו׳ם אַנדעֶרעֶן. פאַר דִי הַיינטִיגֶע קלַיינבִּירגעֶרלִיכֶע אַגראַרעֶ עֶלעֶמעֶנטעֶן אִיז דִי פּאָלִיטִיק פון „הִין און צורִיק" דעֶר בּעֶסטעֶר רעֶגִירונגס־מעֶטאָד. און דאָרט, וואו דִי מלוכה טהוט עֶס נִיט גאָר געֶרן, בּעֶשאַפעֶן זֵיי זִיךְ אֵייגעֶנעֶ „גבּורים" פון דעֶר „הִין און צורִיק"־פּאָלִיטִיק — בּעֶשאַפעֶן זַייעֶרעֶ בּולאַנזשעֶס און לועֶגעֶרס.

מ׳קעֶן שוין פעֶרשטעֶהן, וואָס פאַר אַ פּועל יוצא קומט אַרויס דעֶרפון, וואָס דִי קלַיין־בּורזשואַזעֶ אַגראַרעֶ שטרעֶבּונגעֶן גִיסעֶן זִיךְ צונויף מִיט דִי נאַציאָנאַלעֶ בּעֶוועֶגונגעֶן. דאָס מוז פעֶרשטאַרקעֶן דִי רעֶאַקציאָנעֶרעֶ טעֶנדעֶנצעֶן און דִי קורצזִיכטִיגקַייט פון דִי נאַציאָנאַלעֶ בּעֶוועֶגונגעֶן, און גלַייבצַייטִיג אַם מעֶהרסטעֶן פעֶרשאַרפעֶן דִי נאַציאָנאַלעֶ היפוכים. וואָס מעֶהר האָפנונגס־לאָז ס׳ווערעֶן דִי פּאַקטִישעֶ פעֶרהעֶלטנִיסעֶ פאַר דִי קלַיינבִּירגעֶר, אַלץ מִיט מעֶהר התמדה זוכעֶן זֵיי פעֶרזאָנעֶן — אַלס אַ שעיר לעזאזל, אויף וועֶלכעֶ אויסצולאָזעֶן זַייעֶר משוגעֶנעֶם כעס. דִי הִיסטאָרִישעֶ טראַדִיציעֶס און דִי סאָציאַלעֶ לאַגעֶ ווַייזעֶן זֵיי אָן דאָרט, וואו ס׳אִיז נִיטאָ קֵיין אַנדעֶר נאַצ. געֶגעֶנזאַץ — אויף דִי יודעֶן, ווִי אויף „נאַטִירלִיכעֶ" שונאים. דאָרטעֶן זשעֶ, וואו ס׳געֶפִינט זִיךְ אַנ׳אַנדעֶר נאַציאָנאַלעֶר געֶגנעֶר גִיסט זִיךְ אויף אִיהם אויס דעֶר גאַנצעֶר צאָרן, וועֶלכעֶר האָט זִיךְ בַּיי זֵיי אָנגעֶקלִיבּעֶן אִיבּעֶרִיגפול דורךְ דעֶם, וואָס זַייעֶר ווִידעֶרשטאַנד אִיז מאַכטלאָז געֶגעֶן דעֶר אומבּרחמנות׳דִיגעֶר עֶקאָנאָמִישעֶר עֶנטווִיקלונג.

ווענִיגעֶר פון אַלץ קעֶן מעֶן בַּיי הַיינטִיגעֶ צַייטעֶן האָפעֶן, אַז דעֶר קלַיינבִּירגעֶר זאָל זִיךְ צִיעֶלעֶן צו נאַציאָנאַלעֶן פרִיעדעֶן.

נאָר אֵיין קלאַס אִין עֶסטרַייךְ שטרעֶבּט אויף אַנ׳אמת צום נאַצ. שלום און האָט אִיהם דורכגעֶפִיהרט שוין אִין זַיינעֶ אֵייגעֶנעֶ רֵייהעֶן — דאָס דעֶר פּראָלעֶטאַריאַט, אויף ווִיפִיעל עֶר האָט זִיךְ בּעֶפרַייט פון קלַיין־בִּירגעֶרלִיכעֶ השגות און אִיז דורכגעֶדרונגעֶן מִיט׳ן פּראָלעֶטאַרִישעֶן קלאַסעֶן־בּעֶוואוסטזַיין.

מִיר האַלטעֶן זִיךְ נִיט פאַר קֵיין פעֶרבּלעֶנדטעֶ חסידים פון פּראָלעֶטאַריאַט. ווַייל מִיר זעֶנעֶן אִיבּעֶרצַייגט, אַז אִיהם געֶהעֶרט דִי צוקונפט, וועֶלעֶן מִיר בּשום אופן נִיט פעֶרשווַייגעֶן דִי חסרונות,

וועלכע עד האט לעת עתה. קיינער וועט אבער ניט אבלייקענען, אַז דער פּראָלעטאַריאַט איז שוין איצט אַריבערגעוואַקסען די קליין־בורזשואַזיע מיט זיינע ידיעות, אינטעלעקטועלען כח, פּאָליטישער רייפהייט; אַז נאָר די סאָציאַל־דעמאָקראַטיע שטייגט אַריבער מיט די ברייטקייט פון איהרע היסטאָרישע בליקען אַלע דעמאָקראַטישע פּאַרטייען; אַז זי איז די איינציגע צווישען אַלע פּאַרטייען, וואָס עקסיסטירען אַצונד, וועלכע פיהרט איהר פּאָליטיק, אַרויסגעהענדיג פון שטענדיגע וויסענשאַפטליכע הנחות און ניט פון דער אָדער יענער שטימונג אין דעם אָדער אין יענעם מאָמענט.

אין עסטרייך אָבער איז די ס. ד. נאָך עטוואָס מעהר פון דעם: ווען מ'זאָל ניט רעכענען דעם הייפעל בורזשואַזע דעמאָקראַטען און „סאָציאַל־פּאָליטיקער" אין וויען, איז זי דאָרט די איינציגע געגענווארטיגע פּאַרטיי, ריכטיגער, די איינציגע געגענווארטיגע פּאַרטיי, מיט וועלכער מ'קען זיך רעכענען. די אַלע איבעריגע פּאַרטייען, אויך די פּאַרטיי פון בורזשואַזען ליבעראַליזם אין כלל, זענען צוגעשמידט, ווי מיר האָבען געזעהן, צוליעב זייערע נאַציאָנאַליסטישע טראַדיציעס, צום אידעאַל פון פערגאַנגענהייט. אין גאַנץ מזרח־איראָפּע האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז די בורזשואַזיע איז אונפעהיג מאַכען אַן עק מיט די רעשטען פון פעאָדאַליזם און אַבסאָלוטיזם, אומעטום האָט זי איבערגעגעבען דער ס. ד. די היסטאָרישע אויפגאַבען, וועלכע זי איז געווען בערופען צו לעזען. נאָר בעזונדער ווייזט זיך דאָס אַרויס אין עסטרייך, וואו די בורזשואַזע פּאַרטייען, אַנשטאָט צו שטירצען די אַלטע חורבות, שטרעבען נאָך זיי צו בעפעסטיגען.

דאָרט איז די ס. ד. די איינציגע פּאַרטיי, וועלכע שטרעבט צו בויען די מדינה אויף מאָדערנע יסודות און וועלכע איז זעלבסט פּערזאָנליך פּערסאָנליך פראינטערעסירט צו אַרבייטען אין דער ריכטונג. דער פּראָלעטאַריאַט, פערשטעהט זיך, פיהלט זיך ניט מחויב ביי אַלע אומשטענדען צו שטעהן פאַר די גאַנצקייט פון איצטיגען עסטרייך. ווען די דייטשע עסטרייך וואָלט היינט ווערען אַ טייל פון דער דייטשער אימפּעריע, וואָלט עס קיין היזק ניט געווען ניט פאַר'ן פּראָלעטאַריאַט, ניט פאַר דער אַלגעמיינער ענטוויקלונג. וועגען דעם אָבער איז דאָך, ווי מיר האָבען אויבען גערעדט, ניטאָ

וואָס צו טראַכטען. די צוטהיילונג פון עסטרייך בעגעגענט נאָך פיעל אַנדערע מניעות, אַ חוץ די, וועלכע ס'בעגעגענט די חלוקה פון טירקיי. אויב ס'וועט זיך ניט איינגעבען מאַכען עסטרייך פאַר מאָדערנע מדינה, וועט עס ברענגען ניט צו איהר צוטהיילונג, ניט צו דער בעפרייאונג פון איהרע נאַציאָנאַליטעטען, נאָר צו אַלאַנגזאַמען טויט. אָבהענגיג פון די פּאָליטישע פערהעלטניסען קען דיזע גסיסה דויערען אַ מעהר אָדער ווייניגער לאַנגע צייט, נאָר אין אַלע אופנים וועט דאָס זיין אַ עכוב אין דעם גאַנג פון דעם געזעלשאַפטליכען און פּאָליטישען פּראָגרעס, און מעהר פון אַלעמען וועט דערפון ליידען דער פּראָלעטאַריאַט. דער פּראָלעטאַריאַט האָט האָט פונקט אַזוי ווייניג צוהאָפען אויף אַ „השגחה" פון אויסען, ווי אויף אַ „השגחה" פון אויבען. ער שטרעבט צו אַרבייטען אין לאַנד, וואו ער לעבט און אומענדערען זי בהסכם מיט זיינע אינטערעסען און די אינטערעסען פון דער געזעלשאַפט. דעריבער נויטיגט ער זיך אין מיט דער לעזונג פון דער נאַצ. פראַגע, ווייל נאָר דאַמאָלס, ווען די מדינה פון „קרוינלענדער" וועט ווערען אַ מדינה פון נאַציאָנאַליטעטען, וועלכע וועלען אַווטאָנאָם לעבען אין שכנות און צוזאַמען אַרבייטען, נאָר דאַמאָלס קען ערשיינען דער קלאַסען־קאַמפף פון פּראָלעטאַריאַט אין דער געהעריגער פאָרם. די זעלבסשטענדיגקייט פון דער נאַציע איז אַ נויטווענדיגער תנאי פאַר דעם היינטיגען קלאַסען־קאַמפף. דאָס פאָלק מוז זיין פריי אין אַלע פרטים — נאָר דאַמאָלס וועט דער פּראָלעטאַריאַט זיין אימשטאַנד אַרויסטרעטען געגען זיין סאָציאַלען געגנער מיט זיין גאַנצען כלי־זין. דער פּראָלעטאַריאַט צוליעב זיין נאָרמאַלער און אַלזייטיגער ענטוויקלונג נויטיגט זיך אין זעלבסטשטענדיגקייט פון זיין נאַציע ניט ווייניגער, איידער אין אַלגעמיינע וואַהל־רעכט און פרייהייט פון פערזאַמלונגען און פּרעסע.

דער פּראָלעטאַרישער אינטערנאַציאָנאַליזם בעדייטעט ניט די נאָרירואיגונג פון דער נאַציאָנאַליטעט, נאָר די פרייהייט און גלייכבערעכטיגונג פון די נאַציעס. — די איינציגע אָרגאַניזאַציאָנספּאַרט, וואָס וואָלט געקענט לעגען אַ יסוד צו דעם נאַציאָנאַלען שלום אין עסטרייך, איז די אָרגאַניזאַציע פון דער עסטרייכישער ס. ד. די לעצטע שטיצט זיך אויך, אויף וויפיל עס איז נאַר מעגליך, אויף

דער עקסיסטירענדער אדמיניסטראטיווער צוטיילונג פון לאנד ; נאָר דאָרט, וואו די נאַציאָנאַלע גרענצען זיינען סותר די גרענצען פון די "מלוכות און לענדער" דיענען אַלס אָרגאַניזאַציאָנס־יסוד די ערשטע און ניט די לעצטע. די טשעכישע ס. ד. פון בעהמען, שלעזיען און מעהרען בילדען שוין איצט איין אַלגעמיינע אָרגאַניזאַציע, די דייטשע חברים אין די געגענדען פון דער דייטשער שפּראַך געהערען צו דער אָרגאַניזאַציאָן פון סאָציאַליסטען, וואָס רעדען דייטש, די פּוילישע חברים אין שלעזיען צו די פּוילישע אָרגאַניזאַציעס א. ז. וו.

„די אַלגעמיינע פערטרעטונג פון דער עסטרייכישער ס. ד. בילדעט זיך פון די אָרגאַניזאַציאָנען און עקזעקוטיוו־קאָמיטעטען פון דער דייטשער טשעכישער, פּוילישער, איטאַליענישער און דרום־סלאַווישער אָרגאַניזאַציעס" — אַזוי זאָגט בפירוש איינע פון די בעשטימונגען פון דער אַלגעמיינער עסטרייכישער ס. ד. אָרגאַניזאַציע, אָנגענומען אויפ'ן וויענער פּאַרטייטאָג פון 1897 יאָהר. ובכן האָבען די ס. ד. פּראַקטיש דורכגעפיהרט ניט נאָר די צוטיילונג פון בעהמען אויף 2 חלקים, נאָר אויך די פעדעראַטיווע אָרגאַניזירונג פון גאַנץ עסטרייך לויט די שפּראַך־גרענצען, אויף וויפיעל דאָס האָט געפאָדערט די ענטוויקלונג פון בעזונדערע ס. ד. נאַציאָנאַלע אָרגאַניזאַציעס, און אויף וויפיל דאָס איז ניט קיין סתירה דער עקסיסטירענדער פּאָליטישער צוטיילונג פון לאַנד.

די ס. ד. איז די איינציגע פּאַרטיי אין עסטרייך, וועלכע זעצט פאָראוים אין דער נאַציאָנאַלער פראַגע, ווי אויך אין אַלע אַנדערע פראַגען ניט פּשוט אַ פּראָגראַם פון היינטיגען טאָג, נאָר אַ בעגרינדעטע, ברייטע פּראָגראַם, וואָס שטימט איין ווי מיט די אינטערעסען פון דער מאָדערנער מלוכה, אַזוי אויך מיט די אינטערעסען פון יעדער איינציגער נאַציאָן. פון כח, וואָס די ס. ד. קען אַרויסווייזען, פון די מניעות, וועלכע זי בעגעגענט, ווענדט זיך, צו וועלען — און ווען וועלען די נאַציאָנאַלע היפוכים ווערען אָבגעשוואַכט און בעזיגט.

אַ מענשען פון דער פרעמד איז שווער צו אָבשאַצען, וואָס פאַר אַ האָפנונגען מיר קאָנען האָבען אין דעם פּרט ; נאָר אַפילו פאַר אַ פּאָליטיקער, וואָס וואוינט אין עסטרייך, איז שווער קומען אין דעם ענין צו אַ בעשטימטער מיינונג. אין פּאָליטיק—ווי

אִין מלחמה — שפִּיעלט דאָס אונגערִיכטעֶ, דאָס אונעֶרוואַרטעֶטעֶ אַ אונגעֶהויעֶרעֶ ראָליעֶ, נאָר עֶרגִיץ נִיט אַזאַ גרויסעֶ, ווִי אִין עֶסטרײַך:

„דאָ פּאַסִירט דאָס אונמעֶגלִיכעֶ, דאָ ווערט פעֶרווִירקלִיכט דאָס אונבעֶשרײַבּלִיכעֶ"

עֶסטרײַך אִיז עֶקאָנאָמִיש אַנ'אָבּגעֶשטאַנעֶנעֶ לאַנד, אִיהר פּראָלעֶטאַריאַט אִיז לפּי עֶרך שוואַך, און די בִּילדונג און אָרגאַנִיזִירונג פון אִיהר פּראָלעֶטאַריאַט ווערט זעֶהר אָבּגעֶהאַלטעֶן דורך דִי נאַציאָנאַלעֶ פעֶרשִיעדעֶנהײַטעֶן און היפּוכים. נאָר אויבּ דאָס אַלִין אִיז פאַר דעֶר עֶנטווִיקלונג פון דעֶר ס. ד. אַגרויסעֶר חסרון, בּעֶשאַפט עֶס אָבּעֶר, פון דעֶר אַנדעֶר זײַט, מאָמעֶנטעֶן, ווּעֶלכעֶ מאַכעֶן מעֶגלִיך פאַר דעֶר עֶסטרײַכשעֶר ס. ד. אַגרעֶסעֶרעֶ פּאָלִיטִישעֶ ווִירקונג, אֵיידעֶר עֶס עֶנטשפּרעֶכט דעֶר פעֶרשפּרײַטונג פונ'ם סאָציאַלִיסטִישעֶן געֶדאַנק און קלאַסעֶן־קאַמפּף. דוקא צולִיעבּ דִי נאַציאָנאַלעֶ היפּוכִים אִיז זִי דִי אֵיינצִיגעֶ ווִירקלִיך־מאָדעֶרנעֶ פּאַרטײַ אִין עֶסטרײַך, ד. ה., אַז ווִי נאָר זִי עֶרוועֶרבּט אַ פּאָלִיטִישעֶ ווִירקונג, מוזעֶן בּײַ יעֶדעֶן עֶרנסטעֶן בּעֶשלוס אַלעֶ פּראָגרעֶסִיוועֶ עֶלעֶמעֶנטעֶן פון דעֶר מדינה אָבּשטִימעֶן מִיט אִיהר צוזאַמעֶן, ווִי ווײַט זײַעֶרעֶ מײַנונגעֶן זאָלעֶן זִיך נִיט אונטעֶרשײַדעֶן פון דִי סאָציאַלִיסטִישעֶ, אַלעֶ געֶהן מִיט אִיהר האַנד אִין האַנד, מאַכעֶן זִי שטאַרקעֶר. אַלס דִי אֵיינצִיגעֶ מאָדעֶרנעֶ פּאַרטײַ האָט זִי בּײַ יעֶדעֶן ווִיכטִיגעֶן בּעֶשלוס אויף אִיהר זײַט דִי לאָגִיק פון דִי פּאַקטעֶן, ווּעֶלכעֶ ווִירקעֶן אִין אֵיין רִיכטונג מִיט אִיהר. און צום סוף, אַלס אַ פּאַרטײַ, ווּעֶלכעֶ אִיז פעֶסט צונויפגעֶבּונדעֶן מִיט אַ קלאָרעֶן פּיעלזײַטִיגעֶן און בּרײַטעֶן פּראָגראַם, שטעֶהט זִי געֶגעֶן דִי צורודעֶרטעֶ און שטִיצלאָזעֶ קלײַן־בּורזשואַזעֶ מאַסעֶן פון פעֶרשִיעדעֶנעֶ נאַציאָנאַלִיטעֶטעֶן, ווּעֶלכעֶ קעֶנעֶן אפשר מִיט'ן זעֶלבּעֶן כח און היץ, מִיט ווּעֶלכעֶן זײַ טרעֶטעֶן הײַנט אַרויס געֶגעֶן דעֶם נאַציאָנאַלעֶן געֶגנעֶר, מאָרגעֶן זִיך נעֶהמעֶן פאַר אַנ'אַנדעֶר שונא, אויבּ דעֶר נאַציאָנאַלעֶר קאַמפּף ועֶט נִיט בּרײַנגעֶן דִי עֶרוואַרטעֶטעֶ ישועה.

דִי כונות פון דִי קלײַן־בּירגעֶר קעֶן מעֶן נִיט פאָראויסזעֶהן. מִיט 2 יאָהר צורִיק, ווען דִי גִימנאַזיעֶ אִין צִילעֶ אִיז געֶוועֶן דעֶר אֵיינצִיגעֶר אָבּיעֶקט פון נאַציאָנאַלעֶ מחלוקת צווִישעֶן דִי בּורזשואַזעֶ פּאַרלאַמעֶנטאַרִיעֶר, האָט מעֶן געֶקעֶנט מײַנעֶן, אַז אַ חוץ אֵיינִיגעֶ

חברה־לייט האָט מעהר קיינער ניט קיין טיעפען אינטערעס צום נאַציאָנאַלען קאַמפף. פאַר איין נאַכט האָט די מלחמה — אַ היבש ביסעל טאַקע צוליעב באַדעני'ס בעגעהן זיך — געקראָגען אַ אונגעהייער גרויסען כח, און פאַר איין נאַכט קען זי אפשר ווייטער, חאָטש אויף איין ווײַלע, אָבטרעטען אָן אַ זייט.

דאָס זענען אַלץ מאָמענטען, וועלכע מאַכען דעם כח פון דער ס. ד. [אין עסטרייך פיעל גרעסער, איידער עס וואָלט געדאַרפט זיין לויט דער קראַפט און ענטוויקלונג פון איהר בעוואוסטזיניגען פראָלעטאַריאַט. אויב די נאַציאָנאַלע היפוכים מאַכען פיעל שווערער די ענטוויקלונג פון דער עסטרייכישער ס. ד., קומט איהר דערפאַר פון דער אַנדער זייט צוהילף — די נויטיגקייט אויפצושטעלען אַ נאַציאָנאַלען שלום, — איהר, דער איינציגער פאַרטיי פון דעם דאָזיגען שלום. פונקט אַזוי האָט די שטרעבונג צו פערניכטען די צענטראַליזירונג פון דער מלוכה־מאַכט אין גערמאַניע געמאַכט די ס. ד., אַלס איינציגע ערנסטע אָפּאָזיציאָנס־פאַרטיי, שטאַרקער, איידער דאָס וואָלט געוועזען צוליעב דער איין ווירקונג פון דער עקאָנאָמישער ענטוויקלונג און דעם ברייטען קלאַסען־קאַמפף.

אין איהר אַרבייט פאַר'ן שלום מוז די ס. ד. פיעל ליידען פון קינסטליך־געשאַפענע מניעות. דאָס וואַהל־רעכט, וואָס איז נאָר עטוואָס פערבעסערט געוואָרען דורכ'ן איינפיהרען די פינפטע קוריע, גיט די קליין־בורזשואַזע אַגראַרע עלעמענטען, ד. ה., אַקוראַט די עלעמענטען, אין וועלכע עס ווייזט זיך בולט אַרויס די נאַציאָנאַלע היפוכים און דער נאַציאָנאַלער גייץ, אַ גאַנצע שורה וואַהל־זכיות. די אויסבעסערונג פון איצטיגען וואַהל־רעכט, די פערניכטונג פון אַלע וואַהל־פריווילעגיעס דורך גלייכע וואַהל־רעכט פאַר אַלעמען, וואָלט געקענט (אויב ניט דירעקט בריינגען צום נאַציאָנאַלען שלום), היבש פערשטאַרקען די עלעמענטען פון נאַציאָנאַלען שלום און בעדייטענד שווערער מאַכען די נאַציאָנאַלע אָגרייצונג.

אַלג. גלייכע, דירעקטע וואַהל־רעכט וואָלט געקענט אויך מיט־ווירקען, ס'זאָלען בטל ווערען אַלע קאָנסטיטוציאָנעלע און פראָווינציעלע חלוקים אין וואַהל־רעכט, אָבשוואַכען דעם פאָלדאַלען פאַרטי־

קאָלאַריום, וואָס שטעהט אין וועג יעדער היינטיגער פעסטער לעזונג פון דער נאַצ. פראַגע. אין דעם זין, וואָלט דאָס איינפיהרען אַלג. גלייכע וואַהל־רעכט געווען אַ טראָט צום נאַציאָנאַלען שלום.

עסטרייך ווערט ביי היינטיגער צייט רעגירט דורך אַ גאַנצע סעריע מלוכה־איבערקעהרונגען די עסטרייכישע קאָנסטיטוציע ענטהאַלט אפילו אַ באַזונדער פּאַראַגראַף צו פערענטפערען זיי. אַ העלדענמוטיגע רעגירונג מיט אַ ברייטען בליק, וועלכע זאָל וועלען אויף אַן אמת מאַכען אַ סוף פון דעם איצטיגען וואַקלענדיגען צושטאַנד, האָט געדאַרפט, אויב זי זעהט חוץ אַ רעוואָלוציע קיין אַנדער אויכוועג ניט, בענוצען זיך מיט'ן 14־טען פּאַראַגראַף צו אַ ווירקליכע רעוואָלוציע, כדי אַוועקשטעלען די מדינה אויף נייע יסודות, פון וועלכע דער הויפּט־יסוד איז — דאָס אַלג. גלייכע וואַהל־רעכט, מבטל זיין די פעאָדאַלע פּראָווינץ־גרענצען, בעשאַפען נייע, נאַציאָנאַלע פּראָווינצען.

ווער קען אָבער ערוואַרטען אַזאַ מין רעוואָלוציאָנערע טהעטיגקייט פון אַ עסטרייכישען מיניסטער. ניט קיין ראַדיקאַלע נסיונות פון ווייטזיכטיגע שטאַטס־מענער, וועלכע מאַכען פריי דאָס פעלד פאַר אַ ברייטע טהעטיגקייט, געפינען מיר ביי זיי, נאָר דעם פוקסען־שכל פון בעאַמטע, וועלכע זאָרגען נור וועגען זייער מנוחה און ווילען פטור ווערען פון ניט קיין אָנגענעהמער אַרבייט. די איבערקעהרעניסען, וועלכע זיי ברויכען, העלפען לחלוטין ניט צו פונאַנדער פּלאָנטערן דעם קניפּעל, אדרבה, זיי דערווייטערען נאָך דאָס פונאַנדערפּלאָנטערן.

קיין זאַך איז ניט אַזוי אונבעקאַנט און בעדעקט מיט אַ שלייער, ווי די צוקונפט פון עסטרייך. ס'איז פאַרהאַן מדינות, וואָס די אומשטענדען האָבען זיי ניט דערלאָזען שטעלען זיך אויף מאָדערנע יסודות, און זיי זענען פערמשפּט אויף אַ לאַנגזאַמען טויט. אַזאַ מדינה איז געווען פּוילען, אַזאַ איז אויך טירקיי. דאַרף מען עסטרייך אויך צו רעכענען צו זיי? פון איהרע הערשענדע קלאַסען קען מען ניט ערוואַרטען אַזעלכעס, וואָס זאָל זיין בכח ווידערשטעהן די לעבענס־שטערענדע טענדענצען. די צוקונפט פון דער מדינה ווענדט זיך פונ'ם כח פון דער סאָציאַל־דעמאָקראַטיע. ביי איצטיגע אומשטאַנדען איז זי צוליעב איהר רעוואָלוציאָניזם די פּאַרטיי,

יועֶלכֶע האָלט אַיין די עֶקסיסטענץ פון דער מדינה. נאָר אַ גְעוואַלט טהעטיגע אומענדערוגג פון דעם עֶקסיסטירענדען רעֶגירונגס־סיסטעֶם קעֶן מאַכעֶן עֶסטרייך לעבענס־פעֶהיג, ד. ה., פעֶהיג ניט נאָר ציהעֶן ווי עֶס איז דאָס לעבעֶן, ווי טירקיי, נאָר פעֶהיג צו עֶנטוויקלונג. אין דעֶם זין, ווי משונה דאָס זאָל ניט קלינגעֶן, קעֶן מעֶן וועֶגעֶן דער רויטעֶר, רעוואָלוציאָנעֶרער ס.־ד. זאָגעֶן די זעֶלבע ווערטעֶר, וועֶלכע עֶס האָט געזאָגט גרילפּאַרצער מיט אַ האַלב־הונדערט יאָהר צוריק דעֶם העֶלד פון דער שוואַרץ־געלעֶר רעֶאַקציעֶ, דעֶם גענעֶראַל ראַדעֶצקי: אין דיין מחנה איז עֶסטרייך!

ביכער־פערלאג „קאמפף“ ווילנא.

עס איז ארויס פון דרוק:

1) י. ס. א. פּ. „בונד“ און ס. ס. אַלס אָנפיהרער פון יודישען פּראָלעטאַריאַט. (צווייטע אויפלאַגע. די ערשטע איז זיך צוגאַנגען).
פרייז 10 ק׳, מיט פּאָרטאָ 12 ק׳.

2) י. ס. א. פּ. „בונד“ און די ד. ס.־ד. א. פּ. (צו דער „פעראייניגונגס־פראַגע“).
פרייז 5 ק׳, מיט פּאָרטאָ 7 ק׳.

3) ק. קאוטסקי. דער קאמפּף פון די נאציאנאליטעטען און דאָס שטאַאַטס־רעכט אין עסטרייך.
פרייז 8 ק׳, מיט פּאָרטאָ 10 ק׳.

4) בּ׳-אדיר. שטארקע ווערטער — שוואכע געדאנקען (איבער דעם „נאַציאָנאַליזם“ פון „בונד“).
פרייז 5 ק׳, מיט פּאָרטאָ 7 ק׳.

עס דרוקען זיך:

5) *** די נאציאנאלע פראגע אויף דעם בריונער פּאַרטיי־טאָג.

6) א. באך. עקאנאמישע עטיודען.

7) ח. זשיטלאווסקי. סאציאליזם און נאציאנאליזם.

8) שמעוני. אקטאבער־פּאגראמען און זייער בעדייטונג.

אויפ׳ן סקלאד ביי אונז געפינען זיך:

פּאר וואס זיינען מיר ארויסגעטראטען פון דער ציוניסטיש־סאציאליסטישער ארבייטער־פּארטיי.
(אַ אָפענער בריעף צו אַלע חברים פון מינסקער גרופּע).
פרייז 5 קאָפּ׳ מיט פּאָרטאָ 7 ק׳.

ВОЗРОЖДЕНІЕ. Еврейскій пролетаріатъ и націон. проблема.
Цѣна 65 к. съ пересылкой 70 к.

БАЗИНЪ. Еврейскій вопросъ на страницахъ соціалистической печати. Ц. 12 к. съ пер. 14 к.

ביי בעשטעלונגען פון 3 רוב. און מעהר פּאָרטאָ פריי.
בוכהענדלער 25 % ראַבאַט.

קיין קרעדיט. מען קען פער נאַכנאַהמע.

Книгоизд. „КАМПФЪ“ Вильна : די אדרעסע פון פערלאג